

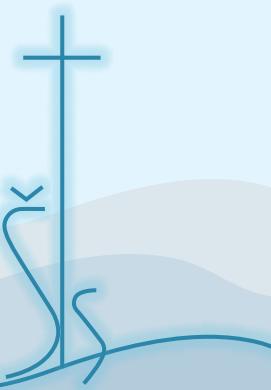

God. 2019./XLIX.

Br. 2/193

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

ODJECI

iz života Provincije Presvetog Srca Isusova
Školskih sestara franjevaka – Split, Lovret

God. 2019./XLIX.

Br. 2/193

Sadržaj

Riječ uredništva.....	3
Riječ provincijske predstojnice	5

IZ PROVINCIJALATA

Obilježavanje 150. obljetnice Družbe i proslava jubileja redovničkog života	6
Završno slavlje Jubilarne godine Družbe	7
Sa sjednica Provincijske uprave.....	8
Obavijesti	10

ZBIVANJA I OSVRTI

Međuprovincijski susret.....	12
Malo, ali najbolje	13
Dinamika psihološkog razvoja u duhovnom životu	13
Dodjela diplome i nagrade s. Marini Fuštar	15
Vijećanje redovničkih odgojiteljica i odgojitelja	15
Dvadesetsedma obljetnica stradanja.....	16
Iz dječjih vrtića.....	17
Tko je brži i spretniji.....	17
Volim te, mama.....	18
K Majci Božjoj Bistričkoj.....	18
Izlet na brdo Okit	19
Zajedništvo vjerskih vrtića u Solinu.....	20
Velik kao dijete	20
Oproštaj od predškolaca	21
35 godina Zlatne harfe	22
Kako je lijepo biti zajedno	23

Iz riznice života sestara jubilantkinja	24
S. Dragutina Krolo.....	24
S. Božena Duvnjak.....	25
Iskustvo redovništva	26
Provincijsko slavlje i Jubilarna godina.....	27
Trodnevna duhovna priprema	28
Prigodna riječ provincijske predstojnice na vigiliju svetkovine Presvetoga Srca Isusova	29
Višestruko slavlje.....	30
Prigodna riječ provincijske predstojnice na svetkovinu Presvetog Srca Isusova	32
Lijepom našom.....	33
Na susretu misionara.....	34

JEKA IZ AFRIKE

Milost doživotnih zavjeta	37
Iskustvo zajedništva u Centru Cinyabuguma	38
Izlet sestara juniorki.....	40

NAŠI POKOJNICI

S. M. Sabina Marija Radas.....	42
Sestre naše Družbe	44
Rodbina sestara.....	44
Zahvale.....	44

LIST DRUŽBE

Potpuni oprost	46
Generalna kuća.....	46
Mariborska provincija.....	47
Splitska provincija.....	48
Splitska provincija - Misija u DR Kongu	49
Tršćanska provincija	50
Lemontska provincija.....	51
Mostarska provincija	52
Argentinsko-urugvajska provincija	54
Bosansko-hrvatska provincija	55
Austrijska provincija	56
Paragvajska provincija	57
Rimska regija	58

RIJEČ UREDNIŠTVA

Usret završnici Jubilarne godine Družbe, a o svetkovini Presvetog Srca Isusova, zaključili smo drugi broj ovogodišnjeg provincijskog glasila.

Okosnica događanja u zajednicama u Hrvatskoj i u Africi još uvijek je jubilejska proslava kojoj su pridružena i već poznata svakidašnja obilježavanja susreta – samo aktualnog datuma.

Oni koji pred nama odlaze i sve prolazno mijenjaju neprolaznim, podsjetite nas na važnost svijesti o tome da ćemo svi jednom poći.

O svetkovini Presvetog Srca Isusova neizbjježno je ne preispitati se u kojoj mjeri želimo, tražimo i prepoznajemo blizinu Presvetog Srca i milosti koje nam se preko njega darivaju.

Izvan dimenzije ljudskog poimanja ljubavi i sigurnosti, u Srcu Isusovu obgrljeni smo baš takvi kakvi jesmo. Naši životi, satkani od svjetla i sjena, istinski prepoznatljivi su samo u Njegovu srcu, koji je program svoje ljubavi prema nama kao baštinu ostavio u Pismu.

Sigurni da se u Srcu Isusovu ogleda život svakog od nas, molimo ga da svojim pogledom prodre u dubine našega srca, a svojim blagim i poniznim Srcem neka pročisti naše srce i *učini ga po Srcu svome.*

Vaše sestre iz uredništva!

Riječ provincijske predstojnice

Drage sestre, za nama je još jedna godina, vjerujem, svesrdnog truda i nastojanja oko dobra u Božjem vinogradu, dok zamor tijela i uma sugerira da je vrijeme za odmor.

„Pođite i vi malo u osamu i otpočinite malo“ (Mk 6,31), rekao je Isus svojim učenicima svjestan ograničenosti ljudskih snaga i potrebe brige o onom najvažnijem: vlastitoj nutrini. A za susret sa sobom i Bogom zacijelo i nema boljeg mjesta od osame. U osami i iz daljine obzorje stvarnosti dobiva nove konture, učinjena djela novu vrijednost, pretrpljene patnje novi smisao a greške, vjerne pratiteljice naše naravi, pretaču se u novu životnu mudrost i postaju nit koja nas čvršće veže s onim koji pomiruje naše razdijeljenosti i zacjeljuje naše pukotine - Bogom koji je veći od našeg srca (usp. 1 Iv 3,20).

Budimo pozorne na poticaje i darove koje nam Gospodin daje za (daljnju) izgradnju zajednice osluškujući, razmatrajući i djelujući onđe i onako kako možemo. Neka nas prividna neznatnost naših koraka i vanjske protivštine ne obeshrabre u traženju novih i oživljavanju postojećih načina služenja a hrabrost i duboka vjera sestara koje su nam prethodile neka nam budu nadahnuće i poticaj za naše današnje djelovanje.

sadašnjeg trenutka i predstojećeg nam hoda. Budimo pozorne na poticaje i darove koje nam Gospodin daje za (daljnju) izgradnju zajednice osluškujući, razmatrajući i djelujući onđe i onako kako možemo. Neka nas prividna neznatnost naših koraka i vanjske protivštine ne obeshrabre u traženju novih i oživljavanju postojećih načina služenja a hrabrost i duboka vjera sestara koje su nam prethodile neka nam budu nadahnuće i poticaj za naše današnje djelovanje. Također, i proslava redovničkih jubileja koju smo upriličile za Dan provincije još je jedna prilika za zahvalnost Bogu za dobrotu i vjernost kojom prati čovjeka na putu prema njegovoj ljudskoj, kršćanskoj i redovničkoj zrelosti.

I na kraju, na tragu ovogodišnjih promišljanja o nadi, budimo one koje će donositi više nade u svijet a to ćemo uspjeti samo ako je u svom srcu raspirujemo. Zato dopustimo Gospodinu da rasvjetli tmine našeg srca i skrati naša lutanja kako bismo mu mogle radosno služiti, blagoslovljene u radu i u odmoru.

O proslavi Presvetoga Srca Isusova, u godini Jubileja Družbe.

s. Andrea Nazlić, provincijska predstojnica

IZ PROVINCIJALATA

Br. 69/2019.

Split, 24. travnja 2019.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Obilježavanje 150. obljetnice Družbe i proslava jubileja redovničkog života

Drage sestre!

Na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, naslovnika Provincije, 28. lipnja 2019. godine, u provincijskom središtu u Splitu obilježit ćemo 150. obljetnicu utemeljenja Družbe te dijamantne i zlatne jubileje redovničkoga života naših sestara.

Danu proslave prethodi trodnevna duhovna priprema:

- prvi dan - cjelodnevno klanjanje pred Presvetim;
- drugi dan - dan otvorenih vrata;
- treći dan - svečana I. Večernja Svetkovine nakon koje slijedi prigodni program.

Na dan Presvetoga Srca Isusova svečano euharistijsko slavlje s početkom u 10.30 sati predvodit će mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski.

Pozivam vas, drage sestre, da se prema Statutu Provincije Čl. 30., u svojim zajednicama duhovno pripremite za Svetkovinu, a na sam dan da se u našoj provincijskoj kući pridružite zajedničkoj hvali i zahvali Gospodinu za milosti udijeljene nam tijekom naše povijesti i za sestre koje svoje jubileje redovničkoga života slave o ovoj obljetnici Družbe.

Neka Gospodin preobražava naša srca prema Srcu svome, da služeći mu u poniznosti i jednostavnosti budemo vjerodostojne navjestiteljice kršćanske nade.

Do zajedničkog susreta i slavlja, srdačno vas pozdravljam.

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Br. 160/2019.

Split, 1. srpnja 2019.

Svim sestrama Provincije

Predmet: Završno slavlje Jubilarne godine Družbe

Drage sestre!

Nadam se da je svaka od nas na svoj način proživljavala i još proživljava milosno vrijeme Jubilarne godine Družbe i da je ona u nama mogla raspiriti više žara za radosno življene i naviještanje Kraljevstva Božjega u vlastitoj sredini.

Ovim dopisom pozivam svaku od vas, ukoliko je to moguće, da se priključi završnom slavlju Jubilarne godine. Dana 6. rujna u Zagrebu, Jordanovac 110, održat će se simpozij na kojem ćemo čuti izlaganja vezana za našu Družbu. Dana 7. rujna u Mariboru u katedrali Sv. Ivana Krstitelja bit će središnje slavlje. Euharistiju će predvoditi kardinal João Braz de Aviz, prefekt Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, a združeni zbor sestara svojim će pjevanjem animirati slavlje.

Lijepo molim kućne predstojnice da do 31. srpnja prijave sestre koje će sudjelovati na slavlju kako bismo na vrijeme mogle organizirati prijevoz i smještaj u Zagrebu. Potrebno je naznačiti tko dolazi samo u Zagreb ili samo u Maribor ili pak na oba susreta. One sestre koje dolaze samo na jedan dan bilo bi poželjno da se tako organiziraju da se istoga dana vrate u svoje zajednice. Obavijest pošaljite putem telefona 021/319 660; 021/319 805 ili elektroničkom poštom na adresu:

skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr
splitska.provincija@ssfcr.org

Do skorog susreta na slavlju, srdačno vas pozdravljam

s. Andrea Nazlić, *provincijska predstojnica*

Sa sjednica Provincijske uprave

Split, 8. travnja 2019.

S poštovanjem smo se spomenule pokojne s. Pauline Kurtović koja je 30. travnja preminula u provincijskom središtu u Splitu.

Provincijska predstojnica izvijestila je o pohodu zajednicama sestara u Trpnju, Dubrovniku, Frankfurту, Darmstadtу i Glonnu.

Dogovaralo se o pripremama za proslavu *svetkovine Srca Isusova* 28. lipnja ove godine, kada će se proslaviti i jubileji 60. i 50. obljetnice redovničkog života sestara.

Odlučeno je da na susret odgojiteljica i sestara s privremenim zavjetima koji će se na razini Družbe održati od 17. do 24. kolovoza 2019. u Sv. Petru u Rosenthalu (Austrija) dođe i s. Samuela Šimunović, odgojiteljica u Misiji u DR Kongu.

Zbog završnog slavlja Jubilarne godine s. Andjela Crnjac položit će prve redovničke zavjete nekoliko dana ranije, u subotu 31. kolovoza 2019. godine, umjesto na blagdan Male Gospe.

Split, 24. svibnja 2019.

Provincijska predstojnica izvijestila je o:

- međuprovincijskom susretu odgojiteljica i provincijskih predstojnica održanom u Zadru 26. i 27. travnja ove godine na kojem su planirani zajednički susreti vezani za početni i trajni odgoj; razgovaralo se o pojedinostima vezanim za predstojeći susret odgojiteljica i juniorki na razini Družbe te o završnom slavlju Jubilarne godine;
- sjednici Vijeća franjevačkih zajednica na Šćitu/Rama održanoj 14. svibnja;
- susretima i seminarima koje organizira Hrvatska redovnička konferencija;
- svom pohodu zajednicama u Zadru (Trg Gospe Loretske 10 i Sv. Mihovil), Sinju, Splitu (Glagoljaška i Lovret) te Kaštel Lukšiću.

Razmotrena je i povoljno riješena molba s. Anne-Marie Mukundwa Kalinga za polaganje doživotnih zavjeta.

Split, 10. lipnja 2019.

Razmotren je dopis Vrhovne uprave kojim se traži da provincijske uprave analiziraju 6. poglavlje Konstitucija i Odredaba o ustrojstvu i upravi Družbe te daju odgovore o (ne) mogućnosti ostvarivanja pojedinih točaka.

Provincijska je predstojnica izvijestila o svom pohodu sestrama u Zagrebu, Jordanovac 55 i u samostanu franjevaca trećoredaca na Ksaveru.

Povjerenicom sestara u DR Kongu imenovana je s. Françoise Balibuno Ciza.

Razmotrene su i riješene pristigle molbe. Učinjen je osvrt na događanja od prethodne sjednice te sagledane pripreme za predstojeća slavlja na razini Provincije.

Split, 3. - 5. srpnja 2019.

Utvrđen je godišnji raspored sestara za 2019./20. godinu. Imenovane su kućne predstojnice: s. Lucija Bilokapić u zajednici sestara u Kaštel Lukšiću, s. Noëlla Kajibwami Namasonga u Luhwinji te s. Emilienne Nankafu u Bukavu-Muhungu. Na drugo trogodište imenovane su s. Terezina Bašić u zajednici sestara u Imotskome, s. Mirna Puljiz u Zagrebu, Vrbanićeva 35, s. Pavlimira Šimunović u Frankfurtu, s. Ilijana Pripušić u Zagrebu, Jandrićeva 21, s. Immaculée Mauwa Kashera u Nyantende i s. Erika Dadić u Bukavu-Nguba.

Imenovano je Misijsko vijeće u DR Kongu:

- s. Françoise Balibuno Ciza, povjerenačica
- s. Mirabilis Višić, zamjenica
- s. Emilienne Nankafu, savjetnica
- s. Marie-Louise Kaswera, savjetnica
- s. Romana Baković, savjetnica

S. Samuela Šimunović razriješena je službe odgojiteljice sestara s privremenim zavjetima a na tu službu imenovana je s. Françoise Balibuno Ciza. Odgojiteljicom kandidatkinja imenovana je s. Emilienne Nankafu, a odgojiteljicom pred-kandidatkinja s. Mirjam Penić. S. Mislava Prkić je imenovana ekonomom Misije.

Razmotrene su i rješavane pristigle molbe iz Misije u DR Kongu: devet molba za ulazak u kandidaturu; četiri za ulazak u postulaturu; dvije za ulazak u novicijat; četiri za polaganje prvih redovničkih zavjeta: s. Clare Mungu Oburha Marhegeko, s. Gisèle Cirhuza Baciyunjuze, s. Francine Ruhune Mungu Balola i s. Espérance Munguakonkwa Bagunyembaka; sedam za obnovu redovničkih zavjeta: s. Pascasie Nsimire Bigabwa, s. Anny Furaha Kalumire, s. Antoinette Mapendo Barhafumwa, s. Marie Noëlla Neema Ganywamulume, s. Vénérande Kavugho Linalyavuta, s. Françoise Ciragane Zihalirwa i s. Theresite Nshobole Mufuliru.

Razmotrena je i povoljno riješena molba novakinje s. Andjele Crnjac za polaganje prvih redovničkih zavjeta.

Prihvaćene su teme duhovnih obnova i odgojno-formativnih sastanaka za godinu 2019./20. *Dodji i vidi* koje su priredile članice provincijskog Vijeća za duhovnost.

Provincijska predstojnica izvjestila je o susretu poglavarica Hrvatske redovničke konferencije s biskupima Hrvatske biskupske konferencije održanom 17. lipnja i o radnom sastanku Franjevačkog instituta za kulturu mira održanom 18. lipnja u Zagrebu u vidu institucionaliziranja franjevačke formacije i edukacije na razini Vijeća franjevačkih zajednica u skladu sa suvremenim prilikama i potrebama franjevačke obitelji.

Koordinatorica provincijskih vijeća i sekcija s. Tamara Bota podnijela je izvješće o radu istih kroz šk. god. 2018./19. te o planovima za sljedeću godinu.

Provincijska ekonoma s. Senka Jenjić izvjestila je o tekućim radovima u pojedinim sestrinskim kućama.

s. Karolina Bašić, provincijska tajnica

Obavijesti

Međuprovincijski susret odgojiteljica i provincijskih predstojnica četiriju provincija - Mariborske, Mostarske, Bosansko-hrvatske i Splitske - održan je 26. i 27. travnja u Zadru, Trg Gospe Loretske 10. Na susretu je bila i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Iz naše Provincije, uz provincijsku predstojnicu s. Andreu Nazlić, nazočile su odgojiteljice s. Ivka Piplović i s. Lidija Bernardica Matijević.

Vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović je nakon susreta u Zadru kratko posjetila sestre u provincijskom središtu u Splitu.

Prvi dan devetnice sv. Dujma 28. travnja, svečano su blagoslovljene nove orgulje splitske Prvostolnice koje je izradila slovenska radionica „Škrabl“. Tom prigodom zbor lovretskih sestara svojim pjevanjem sudjelovao je u euharistijskom slavlju. Župnik don Tomislav Ćubelić istaknuo je simboličnu povezanost prvih Školskih sestara i vrsnih majstora orgulja, jer jedni i drugi dolaze iz Slovenije.

Predstavljanje knjige s. Rebeke Anić i Irene Sever Globan „Marija Magdalena: Od Isusove učenice do filmske bludnice“ u organizaciji Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar bilo je 29. travnja u Gradskoj knjižnici Zadar, Ulica Stjepana Radića 11b. Na predstavljanju su bile i naše sestre iz samostana u Zadru.

Međuprovincijski susret sestara koje rade u zdravstvenim i socijalnim ustanovama upriličen je 4. travnja. Susret su animirale sestre Mostarske provincije.

Susret sestara juniorki u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije održan je od 3. do 5. svibnja u karmelskom samostanu na Buškom jezeru. Voditelj seminara don Đuliano Trdić održao je predavanje na temu *Dinamika psihološkog razvoja u*

duhovnom životu. Iz naše Provincije prisustvovala je s. Marija Matanović.

Zlatna harfa, 35. po redu, održana je 11. svibnja u Međugorju. Sudjelovalo je oko 2000 djece okupljene u 70-ak zborova (dva zbora su predvodile sestre iz naše Provincije) iz šest (nad)biskupija: Mostarsko-duvanjske, Splitsko-makarske, Banjolučke, Dubrovačke, Zadarske i Vrhbosanske. Tim povodom u Međugorje je išla provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić i s. Nedjeljka Milanović-Litre, regionalna povjerenica za Zlatnu harfu. S njima je pošlo još nekoliko sestara koje su hodočastile Gospu.

Susret zborova *Zlatne harfe* za područje grada Zagreba u organizaciji voditeljice pokrajinskog susreta s. Željke Čeko upriličen je u Mariji Bistrici 8. lipnja. Sudjelovalo je devet dječjih zborova, među kojima je zbor *Sunce* koji vodi s. Željka.

Magistra katehetike. Prigodom svečane proslave dana Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu 16. svibnja s. Marini Fuštar je uručena diploma magistre katehetike i nagrada za teološko-katehetski studij i diplomski rad s prosječnom ocjenom izvrstan.

Proslava. Sestre Mostarske provincije 18. svibnja svečano su proslavile 120 godina od dolaska prvih Školskih sestara iz Slovenije u Hercegovinu. Iz naše Provincije na proslavi su sudjelovale provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić, provincijska savjetnica i ekonom s. Senka Jenjić te s. Marija Petra Vučemilo.

Vijećanje odgojitelja/ica u organizaciji Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji u Pastoralnom centru župe sv. Josipa u Ličkom Osiku, održano je od 16. do 18. svibnja na temu *Posvećena osoba pred izazovom duhovne pratnje/duhovnog*

vodstva. Na Vijećanju je sudjelovalo tridesetak odgojitelja i odgojiteljica, a iz naše Provincije bile su s. Ivka Piplović i s. Lidija Bernardica Matijević.

Sastanak. U samostanu Jordanovac 55 u Zagrebu 1. lipnja održan je sastanak voditeljica udruženih zborova Družbe. Prisutne su bile s. Mirjam Černigoj i s. Klara Jarc iz Mariborske provincije, s. Mira Majić iz Mostarske, s. Jelica Dolić iz Bosansko-hrvatske i s. Mirja Tabak iz naše provincije.

Međuprovincijski susret djelatnica dječjih vrtića Mostarske i naše provincije održan je od 7. do 9. lipnja ove godine u Bijelom Polju. Susret su organizirale sestre Mostarske provincije, a bilo je 17 sudionica.

Doživotne zavjete na blagdan sv. Ante Padovanskoga 13. lipnja u župi Naše Gospe od Konga u Nyantende položila je s. Anne-Marie Mukundwa Kalinga u ruke povjerenice sestara u Misiji s. Mislave Prkić.

Diplomirana slikarica. S. Ana Jukić uspješno je položila diplomski ispit na Šoli za risanje in slikanje u Ljubljani i stekla naslov 'diplomirana slikarka'.

Sestre Kongoanke. S. Emilienne Nankafu, s. Anny Furaha Kalumire i s. Antoinette Mapendo Barhafumwa doputovale su 22. lipnja u provincijsko središte na Lovretu. S njima je došla na odmor s. Adriana Galić, Mostarske provincije. Sestre Kongoanke su došle zbog susreta odgojiteljica i juniorka koji će se na razini Družbe održati u kolovozu u Austriji. Na taj će susret također doći s. Pascaise Nsmire Bigabwa i s. Samuela Šimunović.

Godišnji susret misionara u organizaciji Papinskikh misijskih djela i Splitsko-makarske nadbiskupije je održan u Splitu od 29. lipnja do 3. srpnja. Na susretu je bila s. Adriana Galić, misionarka u DR Kongu, a djelomično su sudjelovale sestre Kongoanke: s. Emilienne Nankafu, s. Anny Furaha Kalumire i s. Antoinette Mapendo Barhafumwa.

ZBIVANJA I OSVRTI

Međuprovincijski susret

Redoviti godišnji susret odgojiteljica i provincijskih predstojnica održan je 26. i 27. travnja u našem samostanu u Zadru. Trima provincijama hrvatskoga govornoga područja već drugu godinu pridružuju se sestre Mariborske provincije, pa je iz četiriju provincija prisustvovalo 13 sestara i vrhovna predstojnica s. Klara Šimunović. Prijedlog s prošlogodišnjeg susreta u Sarajevu opravdao je dvodnevni program sadržan u promišljanju na teme složenog odgojnog procesa, specifičnosti odgojnih zajednica, planiranja budućnosti te međuprovincijskog djelovanje na odgojnom planu.

Prvi dan susreta bio je obilježen predavanjem i diskusijom na temu *Kako dalje?* Predavanje je održao dr. sc. don Boris Vidović, profesor psihologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu koji nam je osvješćivao kako se promijenila slika čovjeka o Bogu i o samome sebi. I to je jedan od razloga koji ulogu odgajatelja čini zahtjevnom, a pogotovo je teško procijeniti ima li netko poziv ili nema. To je složen i težak proces u kojem je važno za odgajatelja da otkrije gdje on sam stoji u tom procesu. On mora imati puno strpljenja i ljubavi. Već je sv. Toma Akvinski razlikovao čin intelekta i čin volje. Ljubav je voljni čin i nije dovoljno znati i poznavati teološke datosti da bi se ljubilo Boga. A poziv bez ljubavi ne može dugo opstatи. Ljubav pomaže u svim problemima i samo ona pomaže naći pravi put. Drugi dan bio je u znaku rada u skupinama prema smjernicama predavača. U dijeljenju odgojiteljskih iskustava i sestrinskog

zajedništva Vrhovna predstojnica s. Klara izvijestila nas je o nadolazećem susretu odgojiteljica i juniorka Družbe koji će se održati od 17. do 24. kolovoza 2019. godine u Austriji. Dogovoren su ostali susreti na međuprovincijskoj razini koji će se održati u idućoj godini.

Nakon ručka upriličen je kratki izlet u Vodice. Razgledale smo umjetnički vrt samoukog umjetnika gospodina Josipa Mateše Jole, u kojemu su brojne skulpture od maslinovog drveta inspirirane biblijskim temama i likovima. U župi Sv. Križa nas je dočekao župnik don Franjo Glasnović i upoznao s poviješću župe i grada Vodice. Zatim smo se uputili na brdo Okit na kojem je sagrađena nova crkva, jer je stara bila srušena u Domovinskom ratu. Otpjevavši *Kraljice neba, raduj se*, zaputile smo se prema svojim provincijama.

s. Lidija Bernardica Matijević

Malo, ali najbolje

Malo, ali najbolji dio odabrale smo, ili se nama barem tako čini. Ove godine u organizaciji sestara Hercegovačke provincije 4. svibnja upriličen je jednodnevni duhovno rekreacijski susret za sestre koje rade u zdravstvenim i socijalnim ustanovama. Animator je bila, uvijek puna žara, s. Emanuela Pranjić. Naše smo se u franjevačkom samostanu u Tomislavgradu. S nama su bile i sestre iz Bosansko-hrvatske provincije.

Zadivljene dobrodošlicom sestara i punog duha i poleta fra Sretana Čurčića, obišle smo samostanski muzej, na kojega je fra Sretan, opravdano, izuzetno ponosan. Zatim smo se uputile na Blidinje, obišle grob Dive Grabovčeve, čijem se junaštvu, za očuvanje kršćanstva i čistoće, dive i današnji naraštaji. Potom smo, vesele i zahvalne, došle u Masnu Luku, rekla bih *Mirnu Luku*. Dočekao nas je predani, krhki a neustrašivi

fra Petar Krasić koji je duša svega značajnog i lijepog što se ovdje događa. Duh Božji je onaj koji se za nas zauzima kako i kada i preko koga hoće. Vjerujem, otvorene tom istom Duhu slavile smo euharistiju, a potom okrijepile i tijelo. Sve ovdje odiše žrtvom, mudrošću i jednostavnošću.

Bukovica, gdje sestre imaju novoizgrađeni samostan, bio je ovoga kišnog, ali dugim bojama obojenoga dana, posljednje ugodno iznenađenje. Sestre, uvijek raspoložene, primile su nas u svoju svjetlu, toplu i skladno uređenu kuću. Počastile smo se molitvom, ugodnim razgovorom i slasticama svake vrste. I sve što je lijepo, reklo bi se, brzo završi. Vratiti nam se u naš slatki dom. Tako neka bude.

s. Rahela Tojčić

Dinamika psihološkog razvoja u duhovnom životu

U mirnoj oazi Karmelskoga samostana na Buškom jezeru od 3. do 5. svibnja održan je susret sestara s privremenim zavjetima redovničkih zajednica s područja Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Susret je organizirala Hrvatska redovnička konferencija koja svake godine okuplja sestre juniorke na nekom drugom mjestu. Zahvaljujući tome neke su od nas prvi put posjetile Karmel sv. Ilike u čijem je sklopu etnografski muzej koji čuva i promiče kulturnu baštinu Hrvata u Bosni i Hercegovini. Voditelj seminara don Đuliano Trdić, psiholog i svećenik Riječke nadbiskupije te voditelj Centra za savjetovanje, održao je predavanje na temu *Dinamika psihološkog razvoja u duhovnom životu*.

Mnoštvo mladih sestara, nas oko 60 s odgojiteljicama, željno smo iščekivale susret i predavača koji je i prošle godine bio voditelj seminara. Pretpostavljale smo da će nam puno toga korisnog reći i obogatiti naše duše nalik glini koju treba oblikovati. Posvješćujući nam da je važno brinuti o duhovnom i psihološkom zdravlju, don Đuliano započeo je izlaganje o spolnosti koja je dar i blagoslov od Stvoritelja. Za posvećenu osobu je važno zrelo živjeti svoju spolnost i na ispravan način svjedočiti celibat koji ima svoj smisao i vrijednost. U suvremenom društvu u kojem se naglašava hedonizam ova vrijednost kao da nema značaj. Međutim, celibat je integrirana ljubav, poput svake istinske ljubavi kojoj je cilj izići iz egoizma i pretočiti se u altruizam. Ljubav je u svojoj biti davanje. Stoga je potrebno integrirati

spolnost kako bismo po primjeru naših utemeljitelja mogli živjeti za druge. Jer sve je vrijedno življenja ljubavi prema Bogu, pa tako i celibat.

Svatko od nas sazrijeva tijekom života, te ne bi bilo dobro kad bismo ostali na psihološkoj razini adolescenta koji je još emocionalno nezreo. Stoga smo govorili i o emocionalnoj čistosti. Ona nas poziva da bdijemo nad sobom, jer u našem srcu na prvom mjestu treba biti Zaručnik-Isus. Naše emocionalno ulaganje mora biti proporcionalno dubini našeg odnosa s drugim. Ta tema je izazvala reakcije i brojna pitanja, te smo u ugodnom ozračju iznosile svoja razmišljanja, a voditelj nas je poticao na dijalog. Da bismo ušle u dinamiku psihološkog razvoja u duhovnom životu nas redovnica značajno mjesto ima samoća. Ona je *mjesto* u kojoj trebamo osluškivati svoje srce, tražeći Božji duh. Izlaganje, izmjena iskustava, pitanja i odgovora doveli su nas do promišljanja onoga što je potrebno za dublji rast u duhovnosti.

Nakon govora o tome što trebamo činiti u odnosu prema sebi, govorile smo i o odnosu prema drugima, jer redovnički život je život koji zahtjeva zajedništvo. U tom smislu korisno je bilo čuti izlaganje o ogovaranju koje bi itekako trebali isključiti iz komunikacije s drugima. Papa Franjo nas poziva da se okanimo te razarajuće bolesti ljudskih odnosa. I ova tema izazvala je mnoštvo pitanja i komentara na koja je don Đuliano strpljivo odgovarao. Zaključio je da trebamo čuvati svoje srce i uvijek polaziti od nakane zašto nešto činimo. Potkrijepio je to mudrošću Sokrata koji kaže da ono što govorimo o drugima mora proći kroz tri sita: korisnost, dobrohotnost i istinoljubivost. U suprotnom, govor nije dobar za naš duhovni život. A kako govoriti o dinamici razvoja duhovnosti i osobnog predanja Bogu bez primjera svetaca. Stoga je voditelj svaku temu potkrijepio primjerima iz životopisa svetaca, poput sv. Male Terezije i sv. Franje Saleškog. Oni su uvijek svevremeni pokazatelji da se evanđelje Isusa Krista može, i treba živjeti u svakom vremenu.

U karmelskoj smo oazi uz predavanja imale priliku za druženje i rekreaciju te međusobno izmjenjivanje iskustava, što smo svakako iskoristile. Ispunjeno takvim susretima uvijek iznova posvešćuje da je svaka sestra blagoslov svojoj zajednici jer poziv na služenje Bogu, po evanđeoskim savjetima, milost je koja ispunjava radošću, ali također zahtjeva dosljednost u ponašanju, za što je potrebno imati razvijen duhovni život koji je neostvariv bez psihološke zrelosti.

Naš susret je obogatilo i razgledavanje muzeja. O. Zvonko Martić iscrpno nam je protumačio muzejski postav narodnih nošnji iz svih krajeva Bosne i Hercegovine, kao i zbirku nakita i umjetničkih djela. Ovaj postav i bez riječi tumač progovara o očuvanju naše tradicije i narodnosti.

Za kraj mogu posvjedočiti da se u Karmelu sv. Ilike dogodio sestrinski susret. Produbile smo spoznaje, nešto novo naučile što nam može pomoći u dosljednjem i radosnjem življenju onoga što smo Bogu obećale. A smijeha i radosti nije nedostajalo. Hvala Bogu na tome. Nadamo se da ćemo poticaje koje smo primile moći i primijeniti. U tome nam je najveći zagovornik naša nebeska Majka Marija. Uz Njezinu pomoć svaki čvor može biti razriješen, a svako trpljenje zadobiti smisao. Obnovljene duhovno i tjelesno i obnovljena zajedništva krenusmo u nove životne izazove i pobjede.

s. Marija Matanović

Dodjela diplome i nagrade s. Marini Fuštar

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu, 16. svibnja svečano je proslavio svoj dan. Tom je prigodom Fakultet dodijelio svjedodžbe, diplome i nagrade studentima te povelje zahvalnosti umirovljenim i istaknutim profesorima Fakulteta.

Svečanost je započela euharistijom koju je u kapeli Nadbiskupskog sjemeništa predvodio vicedekanar KBF-a provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, fra Marko Mrše. Nakon euharistijskoga slavlja slijedio je svečani akademski čin u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa. Zamjenik dekana Fakulteta fra Ante Akrap uputio je nazočnima riječi dobrodošlice te iznio izvješće o radu Fakulteta u protekloj akademskoj godini. Nakon izvješća, diplome i svjedodžbe dobilo je 35 studenata/studentica među kojima je bila i naša s. Marina Fuštar koja je time postala magistra katehetike. Također joj je dodijeljena nagrada što je završila Diplomski teološko-katehetski studij s ocjenom izvrstan.

Svečanom činu nazočila je provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić uz prisutnost sestara koje su sa s. Marinom podijelile radost uspjeha i dodjele nagrade.

Akademski čin pjesmom je obogatio mješoviti zbor fakulteta pod ravnateljem mon. don Ivana Urlića uz klavirsku pratnju naše s. Lidije Bernardice Matijević.

Vijećanje redovničkih odgojiteljica i odgojitelja

Ovogodišnji, četrdeset i osmi po redu, susret odgojitelja i odgojiteljica u organizaciji Povjerenstva za početnu formaciju redovnika i redovnica pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji održan je od 16. do 18. svibnja u Ličkom Osiku. Predavači, mons. Zdenko Križić i doc. dr. sc. Đulijano Trdić, održali su predavanja na temu *Izazovi duhovnog vodstva i duhovne pratnje*.

Odgojiteljska služba sa sobom nosi brojna iskušenja koja mogu biti vrlo poticajna za daljnji duhovni rast samog odgojitelja, ali isto tako i niz teškoća, nedoumica i zagonetki. Kako nekome pomoći da se otvori, kako razgovarati sa zatvorenima, kako djelovati u slučaju pasivne agresije, samo su neka pitanja koja smo zajednički razmatrali. Neki odgojni obrasci su već davno zastarjeli i treba ih mijenjati. Neka područja u našem životu vrlo brzo se mijenjaju i treba ih gotovo svakodnevno usvajati. To iziskuje brze promjene i prilagođavanja samih odgojitelja, što zahtijeva veliki napor.

Predavanja koja smo slušali otvarala su prostor za razgovor i zajednički rad. Posebno su nam bila korisna promišljanja o samoći i usamljenosti, emocionalnoj čistoći, brbljanju i ogovaranju, oprاشtanju i šutnji. Otvorila su se brojna pitanja, ali nismo uspjeli na sva

odgovoriti niti iznijeti primjere iz života za koje bismo tražili pojašnjenja i tumačenja. To je znak dobroga rada, zajedništva i potrebe za dalnjim radom u ovom smjeru.

Na kraju susreta posjetili smo i razgledali Memorijalni centar Nikole Tesle u Smiljanu, kao i rodnu kuću dr. Ante Starčevića. Vlč. Luka Blažević, župnik čiji smo bili gosti, upoznao nas je sa povijesnim činjenicama ovoga kraja, kao i sa sadašnjim životom župe. Nakon dva dana iscrpnog rada, koji nas je obogatio i u duhovnom i u odgojnem smislu, vratili smo se svojim provincijama.

s. Lidija Bernardica Matijević

Dvadesetsedma obljetnica stradanja

U našem samostanu Sigurata 29. svibnja obilježili smo Dan sjećanja na Domovinski rat. S našim susjedima spomenuli smo se nemilog događaja od prije dvadesetsedam godina kad je uslijed srbo-crnogorske agresije na naš Dubrovnik stradao samostan i znatno urušena drevna crkvica Preobraženja Gospodinova.

Pravo je čudo da je u tom suludom napadu, kad je sve bilo uništeno u prostoru crkve, *Gospin oltar* ostao netaknut. Mi to ne želimo zaboraviti! Ne smijemo zaboraviti iskazivati zahvalnost Bogu i Gospu na zaštiti. U tom duh slavili smo u zajedništvu sa susjedima euharistiju koju je predvodio gvardijan Male braće fra Veselko Grubišić. Molili smo za sve poginule u ratu, posebno za branitelje koji su dali život za ovaj Grad i Domovinu.

U svojoj homiliji fra Veselko je rekao kako nas stvarnost razaranja još sve boli i ne

možemo do kraja shvatiti. Ali Isus nam ponavlja: *Ne bojte se!* Obrativši se sestrama rekao je: „Snagom Isusove riječi vi sestre, ostale ste ovdje, svi smo ostali, a progontitelji su otišli“. Na nama je da molimo Duha Svetoga da nas uvede u spoznaju da samo Bog daje mir, mir kojeg svijet ne može dati i da na nas učini njegovim suradnicama.

S ove gore, iz crkvice Preobraženja, Gospodin nas šalje da budemo nositeljice Božjega mira i njegove radosne vijesti.

s. Marislava Samardžić

Iz dječjih vrtića

Bogati život i zbivanja u dječjem vrtiću u Zagrebu, Zadru i Kaštel Lukšiću, budno praćena i marno u tekstu pretočena, objedinjujemo i donosimo kao izvještaj kronološki poredan. Uz događaje, koji su uglavnom slavljeničkog karaktera naći će se natjecanje, hodočašća i izleti.

Tko je brži i spretniji

Ovogodišnja, jubilarna 10. Mala vatrogasna olimpijada održana je 17. svibnja, na terenu sportskog centra Jure Bakotić u Kaštel Gomilici. I ovaj se put naš vrtić aktivno uključio. S. Kruna i s. Davorina svakodnevno su s predškolcima vježbale sve igre: bacanje badminton loptica u koš, bacanje loptica u metu, spajanje vijaka, poligon, prenošenje vode, gađanje čunjeva, bacanje novčića u vodu.

Bili smo spremni brzi i okretni, a tomu svjedoči i prvo osvojeno mjesto. Petu godinu zaredom ponijeli smo titulu pobjednika i pehar koji smo ponosno postavili na ulazu vrtića.

U dobrom raspoloženju, među 28 ekipa iz kaštelanskih gradskih, vjerskih i privatnih vrtića, najviše bodova, čak 238, sakupile su naše vrijedne Pčelice.

Na drugo mjesto plasirala se ekipa vrtića Mendula 1, koja je osvojila 189 bodova, dok su trećeplasirani mališani iz dječjeg vrtića Tamaris 2 osvojili 178 bodova.

Osim kaštelanskih dječjih vrtića na ovom jubilarnom natjecanju nastupilo je i sedam gostujućih ekipa, koje su se natjecale izvan konkurenčije. Bile su to ekipa iz dječjih vrtića iz Segeta Donjeg, Solina, Sinja, Klisa, Vrgorca, Dugog rata i Trogira. Među malim gostima, najbolji su bili mališani iz dječjeg vrtića Bili cvitak iz Sinja, koji su svoj dobar rezultat prisali alkarskim korijenima. Drugi su bili članovi ekipa iz Dugog rata, a treći mali Klišani.

Svim sudionicima Male vatrogasne olimpijade pripali su slatki pokloni, a najboljima i poneka igračka za vrtić te pehari i priznanja koje su im uz gosp. Taslaka i gosp. Vučiću podijelili i predsjednik te zapovjednik DVD-a Gomilica Srećko Radan i Matko Bralić te dogradonačelnica Jadranka Matok Bosančić.

Nakon napornog natjecanja djeca su imala prigodu opustiti se u svojevrsnom dvorcu na napuhavanje, koji ipak nije dvorac već vatrogasna postaja, a koji su im organizatori iz DVD-a Gomilica i DV Kaštela osigurali uz pomoć pokrovitelja i sponzora.

Hvala svima na iskazanoj podršci!

s. Lucija Bilokapić

Volim te, mama

Dana 23. svibnja u našem dječjem vrtiću u Kaštel Lukšiću proslavili smo Majčin dan. Tom prigodom u župnom pastoralnom centru održan je program pod nazivom *Volim te, mama*. Voditeljica programa bila je mama dječaka Luke Matijace. Na samom početku je pozdravila prisutne i u ime mama zaželjela dobrodošlicu ovim riječima: „Okupila su nas i ove godine naša djeca prigodnim programom za Majčin dan na kojem ćemo posebno slaviti majke, bake koje su naše majke, Blaženu Djevicu Mariju koja je majka svih nas. Ali ne zaboravimo, naše časne sestre su duhovne majke svih nas po molitvi i na poseban način duhovne majke naše djece koje ih kroz sve ove dane odgajaju s ljubavlju, koje im prenose vjeru, ljubav, radost, mir i nadu“.

Prigodni program otvoren je pjesmom *Svi majki dan* i recitacijom *Znam, ima jedno srce*. Potom su mlađa djeca recitirala *Najtoplje oko, Srce i Ova pjesma* te izvela ples *Moja mama*. Okupljena u zbor sva su djeca, mlađa i starija, otpjevala *Svi majki dan*, *Radosna srca pjevamo*, *Kako je divna, Mariju Častimo mi*. U drugom djelu programa starija su djeca izvela dojmljivi ples *Kad te zagrlim*. Potom su recitirali pjesme

Hvala mama, Volim te mama, Pozdrav Majci Božjoj. Predškolci su igrokazom uprizorili i otkrili *Gdje stanuje sreća*: „Sreća je reći za sve što imaš: hvala! Da tvoja sreća ne bi bila mala, skrivena je duboko u srcu tvom, tu je njen dom.“ Plesom *Vjeruj u sebe* te pjesmom *Ako te pitaju*, svima smo poslali poruku kako nam malo treba da nam bude lijepo i da se voljeti znamo.

Na kraju programa sve prisutne pozdravila je voditeljica vrtića s. Kruna Plazonić riječima: „Djeca su nam ovim prigodnim programom rekla sve riječima, pokretom, pjesmom, sve ono što osjećaju u svojim srcima prema svojim mamama i tatama a na poseban način željela su se zahvaliti za svu ljubav, brigu i pažnju koju im pružate svaki dan. Želim da kao mame budete ponosne što ste darovateljice života. Biti mama je nešto posebno, i često nije lako, ali tada se utecite zaštitnica svih majki, Blaženoj Djevici Mariji da vam bude na pomoć“.

Radosno druženje nastavili smo uz sok i kolače koje su pripremile vrijedne mame.

s. Lucija Bilokapić

K Majci Božjoj Bistričkoj

Došli smo iz vrtića da budemo ti bliže... Tako je i bilo.

U blizinu Majke Božje Bistričke zaputisemo se i mi odgojiteljice, roditelji i djeca jordanovačkog vrtića te se pridružismo organiziranom hodočašću katoličkih vrtića grada Zagreba i zagrebačke metropolije u Mariju Bistrigu. Okupljanje djece i roditelja započelo je oko 10 sati ispred bazilike gdje su ih dočekali djelatnici vrtića.

Djeca su oblačila majice i kape s logom vrtića kako bi bili prepoznatljiviji u masi okupljenih. Nakon okupljanja krenusmo u procesiji do oltara gdje se nalazi kip Majke Božje Bistričke a potom u crkvu na otvorenom gdje je u 11 sati počela misa koju je predvodio vlč. Domagoj Matošević, upravitelj svetišta. Svećenik je u propovjedi na jednostavan i djeci zanimljiv način, koristeći plišanu ovčicu, tumačio Božju riječ, tj. prispopodobu o Dobrom pastiru.

Euharistijsko slavlje uveličala su sva djeca svojim pjevanjem, dok su ih, uvijek spremni na svojim instrumentima, pratili mlati iz župe Trnje. Za molitvu vjernika djeca, našeg i drugih katoličkih vrtića, pripremila su prigodne molitve za svako slovo riječi Marija. Djeca su sama ukrasila slova koja im je pripremila i izrezala naša odgojiteljica Marina sa svojom obitelji.

Nakon misnog slavlja uslijedilo je zajedničko fotografiranje. Potom smo pošli na obližnju livadu gdje nas je dočekao pravi ugodaj piknika: Dekice na travi, sunce, dječji smijeh, žamor razgovora roditelja, ugodna i opuštena atmosfera i uza sve to ukusna hrana koju su pripremile Školske sestre franjevke iz samostana na Jordanovcu. Djecu su najviše privukle torte koje je pripremila s. Melanija povodom rođendana s. Helene. Nakon okrepe uslijedile su sportske aktivnosti te druženje roditelja i djelatnika do kasnog posljepodneva.

Mia Belegić, *odgojiteljica*

Izlet na brdo Okit

U iščekivanju dolaska vrtićke djece 25. svibnja krenuli smo iz Zadra autobusom u Vodice na brdo Okit. Vožnja je bila ugodna i zabavna uz rasprjevanu i veselu djecu. Na podnožju brda Okit pridružile su nam se obitelji koje su došle osobnim automobilima.

Penjali smo se na brdo hodočasničkim stepenicama a pogledi su nam išli prema nebu i crkvi Gospe od Karmela. Pred crkvom su nas dočekali župnik don Franjo Glasnović i dvije sestre franjevke od Bezgrešne iz Vodica. Župnik je predvodio misno slavlje. Govorio nam je o brdu Okit - tom svetom mjestu, o izgradnji crkve Gospe od Karmela na njemu, značenju Okita kroz povijest i zašto ga se naziva svetim mestom. Neumorno i ljubazno je odgovarao na brojna pitanja djece. Posvijestio nam je kako se na vrhu brda ima snažniji osjećaj da smo bliže Bogu koji nas ljubi, te nas pozvao da se utječemo Gospo da nas čuva i da

budemo dobri. Udijelio je blagoslov djeci i odraslima uz želju da nas prati zagovor Gospe do Karmela.

Noseći Božji mir u duši i uživajući u prekrasnom pogledu, zaputili smo se u Vodice gdje smo posjetili umjetnički vrt Josipa Jole Mateše ispunjen skulpturama od maslinovog drveta, zelenila i kamena. Središnji motiv njegova stvaranja je Kristova muka i raspeće. Divili smo se tom neobičnom umijeću prikazivanja biblijskih motiva koji su privukli djecu i odrasle i svima prenijela snažnu poruku vjere.

Osvježenje i okrepu imali smo u konobi Karmelski dvori. Djeca su uživala u okolišu, na igralištu za djecu, a svi u ugodnom i opuštenom druženju. Na kraju izleta izmijenili smo iskustva, te zahvalni dragom Bogu i djeci kući ponijeli lijepo uspomene.

s. Mirjana Puljiz

Zajedništvo vjerskih vrtića u Solinu

U subotu 1. lipnja djeca katoličkih dječjih vrtića Splitsko-makarske nadbiskupije hodočastila su sa svojim obiteljima i odgojiteljicama u svetište Gospe od Otoka u Solinu. Zbog kiše euharistijsko slavlje nije bilo održano vani nego u crkvi.

Organizatori šestog susreta vjerskih vrtića bile su sestre milosrdnice koje vode vrtić Blagovijest u Kaštel Starom te Pčelica, odnosno naše sestre koje vode vrtić u Kaštel Lukšiću. Euharistijsko slavlje predvodio je don Marijo Buljević, župnik župe Uznesenja BDM u Kaštel Lukšiću. Sestre su animirale djecu koja su i svojim pjevanjem sudjelovala u euharistijskom slavlju uz klavirsku pratnju mame Antonele Burić. Mama Ana Prolić čitala je poslanicu.

Osvrćući se na apostolsku pobudnicu pape Franje *Amoris Laetitia*, don Marijo je naglasio kako je radost ljubavi koja se događa u obiteljima, radost i svjedočanstvo same Crkve. Roditeljima je posvijestio da djeca ne žive od kupovine, nego od odnosa koji je svjedočanstvo njihove roditeljske ljubavi. Samo odnos pun ljubavi može djetetu pokazati lice Krista, lice kraljevstva Božjega koje je ispunjeno odnosom ljubavi trojstvenoga Boga. Pozvao ih je da se ne svađaju pred djecom, jer svađe roditelja u srcima djece rađaju osjećaj očaja i tjeskobe koji su u suprotnosti s radosnom vijesti kraljevstva Božjega. Otac i majka prenositelji su vjere Bog ih poziva na svjedočanstvo ljubavi, mira, radosti i zajedništva. Na kraju euharistijskog slavlja don Marijo je pozvao djecu da se okupe oko oltara te im udijelio Božji blagoslov.

Kiša koja je padala cijelo vrijeme spriječila je naše druženje uz rijeku Jadro, te nam ostala živa želja da ga drugi put nadoknadimo.

s. Lucija Bilokapić

Velik kao dijete

Kao što se dolaskom lijepih i toplih dana polako približava kraj nastavne godine i učeničko slavlje po završetku iste, tako i dječji vrtići imaju svoje proslave u kojima se mali vrtićanci oprštaju jedni od drugih, od svojih teta koje su ih proteklih godina pazile i odgajale. Jedni će se opet vratiti u vrtičke klupice, dok oni malo stariji koji su prošli predškolu na jesen postaju školarci: *veliki* i dorasli novim životnim izazovima.

Slavlje oproštaja s *vrtićanicima* na kraju radne godine upriličismo i mi tete vrtića u Kaštel Lukšiću. U zajedništvu s djecom i njihovim roditeljima okupismo se 5. lipnja u župnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije oko euharistijskoga stola kako bismo zahvalili dragom Bogu za proteklu pedagošku godinu. Euharistijsko slavlje je

predvodio župnik don Marijo Buljević. U prigodnoj propovijedi obratio se najprije starijima pozivajući se na poslanicu Kološanima: *Zaodjenite se (...) u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost* (3,12). Ove riječi postaju jasnije kada ih promatramo u odnosu na djecu. Prema župnikovim riječima djeca u roditeljima „*pokreću* odjeću dobrostivosti, blagosti, odjeću srca, odjeću duše. Bez ove odjeće nismo prepoznatljivi, nismo odgajatelji našoj djeci i mladima. Želim da se prema njima ponašamo poput srca koje se oblači u sve ono što život znači. Upravo zbog toga večeras možemo zahvaljivati na vlastitoj djeci jer oni iz nas izvlače ono najbolje“.

Nakon mise slijedio je program predškolaca koji se sastojao od izmjene recitacija

(*Pozdrav, Velik kao dijete, Ja sam đak, veliki junak, Svakog dana, Bili smo dugo skupa*) i pjesama (*Limači, Svađalice, Prvi put u školu idem, Hvala mama hvala tata, Abeceda*). Potom je voditeljica vrtića s. Kruna Plazonić djeci podijelila zaslужene diplome te svim prisutnima uputila riječ zahvale: „Veliko hvala tetama za uloženi trud, za svu ljubav, znanje i brigu koju ste nesobično ugrađivale u svakodnevnom radu s djecom. Hvala mami gospodi Antoneli Burić za angažiranje i darovano vrijeme oko uvježbavanja

skladnog pjevanja. Vama, draga djeco, koja ste bezbrižno rasla u zajedničkom druženju, netko tri ili četiri godine u vrtiću, došlo je vrijeme zrelosti za školu, gdje vas čeka puno izazova i bogatih paleta na dohvatu ruke. Želim vam da rastete u mudrosti, plemenitosti i radosti. Ne dopustite da vam grubost i suze zamute oči. Budite prijatelj svakom i sačuvajte u sebi sve ono što je bilo lijepo! I rastite hrabro. Narastite dobri!“

s. Lucija Bilokapić

Oproštaj od predškolaca

Dana 6. lipnja u Dječjem vrtiću Jordanovac u Zadru održana je oproštajna priredba predškolaca, koja je za nas odgojitelje uvijek posebno dirljiva. Ove pedagoške godine bilo ih je deset i svatko je od njih bio uistinu poseban sa svojom osobnošću, razmišljanjem i ponašanjem. Njihova mala priredba održana je u 17.30 sati, a program je vodila teta Marija.

Pjesma *Ljubav* bila je dobar uvod za njezin govor u kojem se djeci obratila riječima: “Pamtit ćemo vas po vašem nastupu u predstavama, pjesmama, plesu, po vašoj radosti. Ponekad ste bili nestošni, ponekad ozbiljni, ali uvijek otvorena srca i veliki prijatelji“.

Trenutak dodjele diploma bio je trenutak koji su djeca cijeli tjedan nestropljivo iščekivala: sa suzama u oku i radošću u srcu, teta Miranda i Luciana podijelile su ponosnim i sretnim mališanima zaslужene diplome, nakon čega je uslijedila pjesma *Vjeruj u sebe* s koreografijom u kojoj su djeca sebi dala oduška s plesom. To je bilo njihovih nekoliko minuta koje će zajedno s nama pamtitи.

Kratki govor tete Mirande bio je na samom kraju programa. Zahvalila se odgojiteljima, sestrama i roditeljima za suradnju, otvorenost i trud, a našim predškolcima poželjela odrastanje i rast u dobi mudrosti i milosti.

Upravo kad smo završavali program, u ime svih roditelja tetama se obratila mama Antonija riječima zahvale uručivši im bukete cvijeća i veliku sliku s imenima naših predškolaca. To je bio vrhunac naših emocija. Druženje, vrlo ugodno i opušteno, nastavili smo uz kolače i piće koje su pripremile naše drage sestre.

Vama, dragi naši predškolci, želimo sretno odrastanje s nadom da smo mi, vaši odgojitelji sudjelovali u izgradnji temeljnih moralnih vrijednosti koje ćete nastaviti živjeti. Želimo vam puno uspjeha u školi. Nemojte nas zaboraviti! Mi vas nećemo. Vi ste naša simpatična, pametna i vesela družina koja će nam ostati duboko u sjećanju. Hvala vam na svakom trenutku!

Luciana Berović, odgojiteljica

35 godina Zlatne harfe

Zlatna harfa, dugogodišnja manifestacija koja okuplja dječje crkvene zborove diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine, obilježila je 35 godina. Kroz ta protekla tri i pola desetljeća u crkvenim zborovima širom Lijepi Naše i BiH stasale su generacije malih pjevača koje su svoje prve korake započinjali upravo na susretima Zlatne harfe, da bi kasnije mnogi od njih stigli do velikih crkvenih zborova uveličavajući svojim glasovnim talentima nedjeljna i ina misna slavlja.

Razdraganost i ljepotu dječjeg zborskog pjevanja doživjelo je 8. lipnja 2019. nekoliko stotina hodočasnika i vjernika u Mariji Bistrici. Naime, upravo je tamo upričen susret zborova sudionika Zlatne harfe za područje grada Zagreba, organiziran po nešto drugačije nego prethodnih godina. Svi nazočni zborovi (njih devet) zajedno su sudjelovali u svečanom misnom slavlju koje je u 11 sati predvodio rektor Svetišta Majke Božje Bistričke preč. Domagoj Matošević. Oko 250 djece članova dječjih zborova proteklih je mjeseci predano sa svojim voditeljima uvježbavalo zajednički repertoar liturgijskih skladbi, na poticaj i organizaciju voditeljice pokrajinskog susreta s. Željke Čeko, dugogodišnje voditeljice dječjeg zbora Sunce iz naše Župe. Ona je, uz glazbenu pratnju orguljaša Matije Skendera te flautista Petra Pavliša, dirigirala svim zborovima, a vesela dječja pjesma razlijegala se bistričkim krajem.

Preč. Matošević u svoju je propovijed integrirao djecu pjevače i hodočasnike, a nakon svete mise za sve je organizirao okrjepu. Unatoč iznimno vrućem danu, djeca nisu skidala osmijeh s lica, čak ni onda kada su nekoliko minuta nepomično stajala u formaciji broja 35 kako bi se snimila milenijska fotografija u spomen na ovu jubilarnu obljetnicu.

S. Željka je u svom zahvalnom govoru na kraju misnog slavlja naglasila kako „ne

postoji ništa ljepše ni uzvišenije u liturgiji od hvalospjeva djece, naših anđela koji čistim srcem i svom dušom slave svoga Stvoritelja.“ Također je pozvala djecu da budu ustrajni na ovom započetom putu jer će redovito uvježbavanje držati dječji duh budnim za sve što je lijepo i Bogu milo, razvijat će im kreativnost, osjećaj za lijepo, plemenito i dobro te će se tako moći oduprijeti nemaru i pasivnosti sveprisutnima među današnjom djecom i mladima. Nije zaboravila zahvaliti ni roditeljima bez čije bi podrške mnoga djeca posustala na svome pjevačkom putu. Uz posebnu zahvalu preč. Matoševiću na gostoprivrstvu te prigodnu pjesmu *Majko Božja Bistrička* završila je svečanost pjesme, dječje radosti, ljubavi i zajedništva, a potom su se zborovi razišli sa svojim voditeljima.

S našim zborom Sunce, osim roditelja i s. Željke, bili su i župnik fra Nikica te đakon fra Frano. Uz kratku molitvu koju je predvodio fra Nikica prošli smo Križni put, a zatim nam je župnik organizirao piknik koji je najviše razveselio malene, a i roditeljima je dobro došao predah od jakog sunca koje nas je cijeli dan grijalo. Sve nas je posebno ugrijalo zajedništvo i radost na dječjim licima te spoznaja da smo dio veličanstvenog slavlja našega Gospodina, kao i želja da u tome slavlju ustrajemo i dalje.

Nikolina Baletić

Kako je lijepo biti zajedno

Međuprovincijski susret odgojiteljica u dječjim vrtićima Mostarske provincije Svetе Obitelji i naše Presvetog Srca Isusova održao se od 7. do 9. lipnja. Susret je započeo okupljanjem u duhovnom centru Biskupa Paškala Buconjića u Bijelom Polju, a odazvalo se nas sedamnaest sestara odgojiteljica. Dodosmo mi iz Splitske provincije iz dječjeg vrtića Jordanovac Zagreb, podružnica Zadar i Kaštel Lukšić te sestre iz Mostarske provincije koje rade u odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi u Bijelom polju, Kiseljaku, Bukovici i Medugorju.

U jutarnjim satima 8. lipnja posjetile smo pravoslavni manastir u Žitomisliću gdje smo vidjele muzej ikona. Zatim smo krenule u Međugorje. Na Podbrdu smo zatekle veliki broj invalida i volontera. Naime, tog dana bilo je hodočašće invalida i osoba s različitim poteškoćama. Vidjeli smo žrtvu i znoj volontera koji su nosili potrebite do kipa Kraljice mira. Uza sav umor i žegu sunca, njihova lica su zračila radošću. A koja tek radost na licima onih koje su nosili! Ovaj dirljivi prizor na nas koje smo koračale zajedno s njima i pratile ih svojom molitvom ostavilo je dubok dojam. Nakon podbrdskog hodočašća posjetile smo ustanovu Majka Kristina i Majčino selo gdje sestre djeluju na duhovnom, odgojnem, socijalnom i humanitarnom polju. Navečer, uoči blagdana Duhova, bile smo u župnoj crkvi na misi i slijedile molitveni program. Zahvalile smo Bogu na svim darovima koje nam daje i molile za potrebe Crkve.

Na blagdan Duhova slavile sa smo misu u zajednici sestara u Bijelom Polju. Razgledale smo galerije i pogledale film snimljen povodom 120. godišnjice dolaska prvih školskih sestara u Hercegovinu. U poslijepodnevnim satima posjetili smo franjevačku crkvu Sv. Petra i Pavla u Mostaru i Stari grad. Zatim smo pošli na rijeku Bunu gdje su nas, nakon žarkog sunca, osvježili veliki i lijepi slapovi. Zadržali smo se u prekrasnoj prirodi uz bogat stol i ugodni razgovor.

Hvala s. Dominiki Anić i sestrama Mostarske provincije na organizaciji i gostoprimstvu. Rado ćemo pamtitи njihovu ljubaznost i sadržaj koji nam je bio ponuđen. Radujemo se nekom novom susretu.

s. Mirjana Puljiz

Iz riznice života sestara jubilantkinja

S. Dragutina Krolo

S. Dragutina je rođena 2. lipnja 1937. godine u Gisdavcu, općina Muć. Sedmo je dijete u obitelji Krolo koja je imala četiri sina i četiri kćeri od kojih je jedna umrla u ranoj djetinjoj dobi. U obitelji se živjelo od uzdržavanja blaga i rada na polju. Jedan od braće s. Dragutine odlučio se za svećenički poziv i ušao u franjevački red, fra Karlo Krolo, koji danas živi u Omišu u 92. godini, a jedna se sestra opredijelila za redovnički poziv. Pred odlukom životnog poziva s. Dragutina našla se u 18. godini života.

Njezina rođena sestra Pia (preminula 1987. g.) rijetko bi dolazila roditeljskoj kući, kako je u to vrijeme bilo uobičajeno. Ali kada bi došla, s. Dragutini se činilo kao da vidi dragu Gospu. Tako je izrazila svoju želju za da je prime u samostan. Provincijska predstojnica s. Oresta Spacapan dozvolila joj je nekoliko dana boraviti na Lovretu. U kandidaturu je primljena u rujnu 1957. godine. Vrijeme kandidature provela je u zadarskom sjemeništu s još dvadesetak sestara. Rado se sjeća toga vremena kao i dijeljenja zajedništva sa s. Tihoslavom Bilokapić, dok je čekala dozvolu za ulazak u postulaturu i novicijat. Nakon polaganja zavjeta nizale su se podružnice i dužnosti. U Njemačkoj je provela 24 godine (Bad Tölz, Glonn, Neukirchen). Po povratku u Domovinu, 1991. godine, odlazi na službu u Trpanj, a potom u Makarsku. Od 1998. godine živi u Kaštel Lukšiću. Dok je bila u snazi obnašala je razne službe te je djelovala kao kuharica, pralja, sakristanka, vratarica i vrtlarica.

Sve je radila na slavu Božju, osjećajući Božju pomoć te joj je osobito mio psalam 23, *Gospodin je pastir moj*. A vjerna pratilica bila joj je i bolest kralježnice. Svjedoči da su joj u svakoj podružnici sestre iskazivale razumijevanje i da su se trudile nabaviti lijekove i ostala sredstva koja bi joj ublažila bolove. Osobito je pobožna Srcu Isusovu te mu svaki dan moli krunicu i litanije. Ljubav prema molitvi ponijela je iz obitelji, još iz dana djetinjstva kad je otac predvodio obiteljsku molitvu.

Mladim sestrama i onima koji se odlučuju za redovnički poziv savjetuje da se ne boje. Sve treba prepustiti Bogu. Ne bojati se žrtve i samo se Njemu klanjati. Treba moliti, jer molitva sve hrani i podržava. Tko bi izdržao bez molitve! Smisao krunice je razmatranje života i Muke Isusa Krista. Molitva je govor s Bogom.

Neka je sve na slavu Božju, kaže s. Dragutina. Neka nas Duh Sveti zahvati, kako bismo i druge mogli privesti Bogu.

S. Božena Duvnjak

S. Božena Duvnjak rođena je 2. siječnja 1940. godine u selu Čitluk, općina Promina. Obitelj s. Božene živjela je kao i većina obitelji u okruženju, od rada svojih ruku u poljoprivrednim poslovima. Otac je jedno vrijeme radio u Belgiji pa je dobivao i mirovinu. Kasnije se bavio limarijom te su se stvorili uvjeti za otvaranje obiteljske automehaničarske radionice. Nekoliko godina njezine su starije sestre odlazile u Srijem na sezonski rad. U to vrijeme život je zbog ratnih neprilika bio obilježen velikim strahom, ljudi su bili neobično zbumjeni osobito nakon ubojstva tamošnjeg župnika don Pavla Silova. Nakon tog nemilog događaja župa je ostala 5 godina bez župnika, do 1955. godine. Novi je župnik za suradnice doveo časne sestre iz zajednice Kćeri Božje ljubavi, što je potaknulo mnoge djevojke iz crkvenog zbara da razmišljaju o samostanskom životu. Tako je i s. Božena krenula tim putem.

Kandidaturu je provela na Lovretu, Poišanu i u samostanu sv. Frane na Obali. Nakon položenih zavjeta pohađala je Umjetničku školu i Institut za katehizaciju. Umjetnički talent pokazala je u izradi nacrta za crkvenu radionicu. I kasnije, u vrijeme dok je katehizirala u župama, vodila ju je misao traženja i uočavanja simbola. U svom redovničkom životu doživjela je brojne premještaje i raznovrsnost dužnosti od kojih ona izdvaja rad u katehizaciji, odgoj redovničkog podmlatka, sakristansku službu, vožnju bolesnih sestara, rad u Malakološkom muzeju. Promijenila je više zajednica: Lovret, Glagoljaška, Sv. Frane na Obali, Zadar, Pag, Makarska, Njemačka (München, Bad Tölz, Darmstadt). Za generalnu savjetnicu izabrana je 1975. godine, kada je svoj rad nastavila u Rimu. Po završetku te službe odlazi u Darmstadt, a 1994. godine vraća se u Hrvatsku. Trenutno se nalazi u Zadru u Arbanasima i vrši razne dužnosti, prema potrebi zajednice i svojim mogućnostima.

S. Božena je vrlo otvorena, a vedar duh pomaže joj u komunikaciji. Sabranost, poniznost i poslušnost ističe kao dnevne zadatke svake redovnice. U životu je vrlo često bila "zamjena" za bolesne i odsutne sestre što joj je pomagalo u izgradnji i učvršćivanju predanosti Bogu i njegovoj volji. Drži da redovnicu samo molitva može hraniti pravim sadržajem te da ljepota klasične glazbe dovodi do razmatranja i divljenja Božjoj volji. Još jednu ljubav izdvaja s. Božena, a to je ljubav prema najslabijima, prema misijama i onima kojima se pomaže posredstvom misionara. Uvjerena je da tko daje pomoći misijama sam sebi pomaže, i da Božja milost zahvaća vesela darivatelja.

s. Lidija Bernardica Matijević

Iskustvo redovništva

Nas šest, tri dijamantne i tri zlatne jubilantkinje, imale smo u samostanu u Zadru, Trg Gospe Loretske 10, pripravu za proslavu jubileja redovničkoga života. S nama je od 22. do 25. lipnja bio fra Krunoslav Kolarić kao animator našega susreta koji se odvijao u povjerljivom bratsko-sestrinskom ozračju obilježenom franjevačkom jednostavnošću.

Bilo je dovoljno vremena za prebiranje vlastite prošlosti iznoseći iz svojih riznica – i dobro i manje dobro - u zajedničkim susretima. Iako smo skloniji govoriti o lošim iskustvima, važno je iznositi i ona lijepa, naglasio je fra Kruno. Jer povijest je učiteljica života, ali ne toliko da je analiziramo, nego da iz tog iskustva učimo, pa makar ono bilo i problematično.

Iznosile smo što nas je potaknulo da izbjegla slijedimo Krista po primjeru sv. Franje; koje su to male, obične stvari zapalile iskru poziva; što nas je oduševilo te smo, ne slučajno, došle upravo u provinciju Presvetoga Srca Isusova; koje su nas tegobe pratile na putu uključivanja i urastanja u zajednicu, u prihvatanju dužnosti za koje i nismo uvijek bile spremne. Također smo iznosile gdje smo pronašle snagu i razlog da se ide dalje, da se ne posustane na započetom putu. Sve navedeno nas je oblikovalo, i sve je dio našeg identiteta. Sve je to u nama i na

razne načine zrači iz nas, očituje se u našim riječima, gestama, djelovanju.

Posvijestile smo međusobnu darovanost, susrele smo se u svojim različostima i iskustvima. Bile smo zajedno bez žurbe i u odmaku od redovitih svakodnevnih obaveza. Osluškivale smo jedna drugu i nazirale prisutnost Božju koja zahvaća u konkretnu stvarnost osobne povijesti svake od nas. Ostati nam je u istini koju Bog ispisuje u našem životu, a pritom nam pomaže šutnja, tišina, povlačenje u osamu - kako nam svjedoči sv. Jeronim. On se povlačio u samoču i molitvu dok je prevodio Sveti pismo. U samoći, povlaštenom vremenu bio je s Gospodinom i osjetio *čisti i blistavi zrak* koji ga je ispunjao Prisutnošću. I mi smo pozvane kroz čitanje Svetoga pisma i molitvu udisati taj *čisti zrak*, osluškivati što nam Gospodin govori i otkrivat koje je naše poslanje.

Voditelj nam je više puta naglasio da iskustvo traži da bude izrečeno i da ne budemo škrte u njegovu iznošenju te da svjedočimo svoje oduševljenje za Krista. Sve što jesmo da pamtimo, ali ne u smislu jadikovanja nego da učimo iz onoga što je bolno. Pouka nam mogu biti svi životni izazovi i naša nespremnost na njih. Dopustimo da nas i zajednica poučava i mijenja. Rastemo također i kroz one osobe koje nisu zadovoljne u zajednici: stavljajući nas pred izbor, na neki način provjeravaju gdje smo u našem životnom hodu.

Hvala Gospodinu za vrijeme provedeno zajedno. Međusobno smo se obogatili. Stvoreno je takvo ozračje da smo se namijali i do suza. Od srca hvala sestrama s kojima smo ove dane zajedno provele.

Na povratku iz Zadra posjetile smo u Vodicama umjetnički vrt samoukog Josipa Mateše zvanog Jole koji je nadahnut Kristovom patnjom. On je od živih maslina isklesao skulpture koje u sebi nose žar života i ispunjavaju porukom koju je umjetnik udahnuo u njih. Posjetile smo i župnu crkvu blizu koje se nalazi Raspeti, kojeg je *umjetnik* Jole oblikovao od bodljikave žice. Zanimljivo je da je bodljikavu žicu savijao golim rukama. Na mjestu gdje se na križu obično nalaze slova INRI, umjetnik je ispisao ZA ME. Svatko tko stane pred taj lik biva otvoren poruci da je Krist trpio upravo za njega. A Jole nam je pročitao i pjesmu koja je vezana upravo za to njegovo djelo.

Evo početka:

Za me

Za me ponovno na Golgoti,
na drvu križa izraslog
iz klice moje grešnosti,
otrgnje me tako zagrljaju Zlog....

Za me, za me, za me...

Obogaćene umjetničkim djelima i izričajima pošle smo na obližnje brdo Okit na čijem se vrhu nalazi crkva Gospe Karmelske rušena dva puta. Prvi put ju je srušila talijanska vojska s ratnog broda 1942. godine. Ali, narod vjeran svojoj Gospiji, sagradio je novu u 72 dana. Ljudi, žene i djeca, svi su radili, nosili materijal na leđima, glavama. Drugi put je srušena 1992. godine u Domovinskom ratu. Na istome mjestu nova je sagrađena 2000. godine. Narod čuva uspomenu na čudesni događaj procvalog klena u blizini crkve u Badnjoj noći. Klen inače cvate svake tri godine, u mjesecu travnju ili svibnju. Vjernici koji su toga Badnjaka došli u crkvu i čekali Božićnu misu zornicu vidjeli su taj čudesni prizor. Zadnje čudo se dogodilo 1949. godine. Tada su komunisti sasjekli klen. Sada na tom mjestu raste novi iako se pokušalo spriječiti njegov rast prstenovanjem žila na tri mjesta.

Eto, tako je naša duhovna obnova počela u sjeni Gospe Loretske u Zadru a završila kod Gospe Karmelske na brdu Okitu. Neka nas Gospa prati na dalnjem našem putu da poput nje budemo otvorene volji Očevoj.

s. Karolina Bašić

Provincijsko slavlje i Jubilarna godina

Za svetkovinu zaštitnika (i naslovnika) Provincije Presvetog Srca Isusova lovretska se zajednica pripremala trodnevnom pripravom: cjelodnevnim klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, Danom otvorenih vrata te svečanom molitvom I. Večernje uz prigodni prezentacijski i glazbeni program u kojem su uz bogoslove Franjevačke Provincije Presvetog

Otkupitelja i lovretski zbor sestara sudjelovale tri sestre Kongoanke koje borave u Hrvatskoj u povodu susreta sestara juniorki i odgojiteljica čitave Družbe koji se ima dogoditi u Austriji, u kolovozu. Na dan Svetkovine u provincijskom središtu ujedno su proslavljeni jubileji redovničkoga života i obilježena 150. godišnjica Družbe. U nastavku donosimo presjek dogodenoga, iskustva doživljenoga te pozdravne govore.

Trodnevna duhovna priprema

Iako se lovretska zajednica svake godine za blagdan Presvetog Srca Isusova uobičajeno priprema trodnevnom molitvom klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom prije Večernje, ove godine priprava je bila posebna zbog slavlja sto pedesete godišnjice Družbe. Naime, ovaj značajni Jubilej Družbe, naslovnik naše Provincije i obljetnice sestara obvezuju na dostojanstvenu proslavu i sadržajniju pripravu nego li inače. Tako je upriličena trodnevna priprema s različitim sadržajima.

Utorak, 25. lipnja, Euharistijsko klanjanje

Državni je praznik, Dan državnosti. Na ovaj dan imale smo u kapeli cijelodnevno klanjanje pred izloženim Oltarskim Sakramentom. To je ujedno bio i dan šutnje. Prema unaprijed dogovorenom rasporedu u kapeli su trajno bile prisutne najmanje četiri sestre. Osjećaj zajedništva u molitvenoj tišini i sabranosti poznat je i drag našoj lovretskoj zajednici, a veže nas uz tradiciju noćnog bdijenja u Velikom tjednu. Premda je svaka sestra imala osobne nakane, upravo tišina i prisutnost pred Presvetim potvrđuju i osnažuju osjećaj međusobne povezanosti i zajedništva. Pred Presvetim se osluškuje Istina, nalazi pravi Put, a duša se hrani onim što Život daje. Pojedinačno i osobno postaje dio zajedničkoga.

Kako na Lovretu borave tri sestre juniorke iz DR Konga i njih smo uključile u raspored klanjanja, pridružilo nam se i nekoliko civilnih osoba.

Srijeda, 26. lipnja, Dan otvorenih vrata

Nakon sabranosti prethodnog dana, Dan otvorenih vrata protekao je u razgovoru s onima koji su svojim dolaskom pokazali zanimanje za život i rad sestara. Cijeli je

dan bio u znaku posjetitelja, od same jutarnje mise na kojoj je prisustvovalo nekoliko pobožnih žena.

Našemu pozivu rado su se odazvali ljudi s kojima surađujemo ili ih susrećemo u svakodnevici. Uglavnom su dolazili u manjim skupinama. Nakon dobrodošlice koju su im zaželjele s. Ljiljana Todorić, kućna predstojnica, i s. Darija Bota, zamjenica kućne predstojnice, uslijedila je kratka molitva i izlaganje o duhovnosti lovretske zajednice i Družbe. U velikoj dvorani predstavljena im je prezentacija i kratki film o nastanku i djelovanju Družbe, koji su uz pojašnjavanje s. Marte Škorić pobudili pitanja: o položaju samostana i zajednice za vrijeme socijalizma u Hrvatskoj i Sloveniji, o djelatnosti sestara u Njemačkoj, o odlasku sestara u Južnu Ameriku.

S obzirom da se ne možemo hvaliti iskuštvom Dana otvorenih vrata u svojoj zajednici sasvim je razumljivo da se kod sestara već od jutra mogla zamijetiti nestrpljivost, pa čak i blaga strepnja od toga Dana. Trebalо je znatiželjne posjetitelje dobrohotno dočekati, provesti ih kroz kuću, pokazati dvorište, ponuditi okrjeđu te odgovarati na njihova pitanja. Na kraju navedenoga možemo reći da je uistinu bilo ugodno

susretati se s onima koji poštuju naš način života i koji su željeli upoznati naš samostan. Posjetitelja je bilo do 21 sat ili do kasno u noć, po samostanskom mjerenu vremena. Za neke od njih bila je to kratka duhovna obnova, u čemu nađosmo potvrdi da smo nešto dobro učinile.

Četvrtak, 27. lipnja, svečana molitva I. Večernje

U 18 sati u našoj je kapeli započeo prigodni program pjesmom *Magnificat* u izvedbi lovretskog zbara sestara pod ravnjanjem s. Mirje Tabak. Zatim je provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić pozdravila prisutne i zaželjela plodonosnu pripremu za sutrašnji blagdan. Usljedila je prezentacija o Družbi koju su čitanjima i tumačenjem pratile s. Milka Čotić i s. Lucija Bilokapić, a k tomu je bila obogaćena i pjesmom. Sestre su otpjevale još *Oči sviju*, a zbor franjevačkih bogoslova izveo je *Tota pulchra est* iz ranog hrvatskog višeglasja,

te *Psalite Deo nostro*, Blaženka Juračića pod vodstvom profesora Pere Prosenice. Rano višeglasje te renesansna polifonija izražavaju svu radost srca i usmjerenočovjeka na vječne vrijednosti. Tako su izvedene skladbe produbile tekst prezentacije koja nam je ponudila povijesni pregled Družbe i duhovnost naših sestara utkanu u svakodnevnicu. Sestre Kongoanke izvele su dvije skladbe od kojih je jedna u čast Majke Margarite. Ovu krasnu izmjenu tekstova i glazbe, zaključili smo svečanom Večernjom molitvom.

Naše franjevačko zajedništvo još jednom se potvrdilo u samostanskoj kapeli i za zajedničkim stolom u velikoj dvorani, a ovoga puta bilo je obogaćeno i brojnim sestrama s podružnicama i sestrnama Mariborske provincije koje su pristigle kako bi s nama podijelile radost višestrukog provincijskog slavlja.

s. Lidija Bernardica Matijević

Prigodna riječ provincijske predstojnice na vigiliju svetkovine Presvetoga Srca Isusova

Drage sestre i draga braćo!

Radost mi je pozdraviti sve vas ovdje prisutne uoči Svetkovine Srca Isusova, naslovnika naše Provincije. Ovogodišnja proslava naše Svetkovine događa se u ozračju jubilejskog slavlja - 150 godina uteviljenja i života naše Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja. Stoga na osobit način pozdravljam sestre iz kolijevke naše Družbe, iz Mariborske provincije. Danas su s nama kako bismo zajedno oživjele sjećanje na milosne početke grananja Družbe, na prve odlaske sestara izvan svoje domovine. Znamo da je Split bio tek drugo mjesto izvan Slovenije kamo su, u sasvim nepoznato ali pune apostolskog žara, pošle sestre iz Maribora.

Pozdravljam braću bogoslove Provincije Presvetog Otkupitelja koji će svojom prisutnošću i pjevanjem uzveličati naše franjevačko zajedništvo ove večeri.

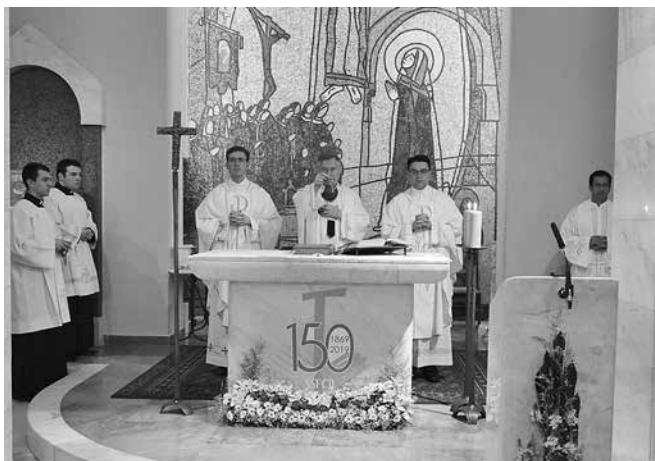
S nama su i naše sestre iz Demokratske Republike Konga koje su prije nekoliko dana, dvije od njih prvi put, došle u sjedište svoje Provincije. Sestre, dobro došle kući svojoj!

Posebno pozdravljam naše ovogodišnje sestre jubilantkinje, zajedno sa svima vama, drage sestre, koje ste nam se pridružile iz gotovo svih naših zajednica da s nama u provincijskoj kući, u srcu naše Provincije, zajedno slavimo svetkovinu Srca.

Srce je mali, a tako važan dio ljudskoga tijela. O njemu ovisi život! Ono svojim radom pronosi kisik i krv - donosi život svakoj pori našega tijela. Kako li je tek životno i životvorno Božje srce! To neiscrpno vrelo ljubavi koje nas neprestano napaja i snaži naš duhovni život! Slavljem ove Svetkovine slavimo Život, život koji traje i piše nove stranice neizbrisivim tragom. Uđimo u ovaj kratki program slavlja života i sjećanja, zahvalne Bogu za život Družbe i svake pojedine sestre.

Višestruko slavlje

Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, 28. lipnja okupile smo se u provincijskoj kući na Lovretu kako bismo dostojanstveno obilježile naslovnika naše Provincije, dijamantni jubilej pet sestara i zlatni jubilej četiriju sestara, i sve to u ozračju jubilejskog slavlja 150. godišnjice utemeljenja naše Družbe.

Misno slavlje predslavio je nadbiskup Splitsko-makarski mons. Marin Barišić uz nazočnost šesnaest svećenika koje različite okolnosti vežu s našom Provincijom. Sestre su pristigle iz skoro svih podružnica pa čak i iz najudaljenijih krajeva našeg pastoralnog djelovanja, tri sestre kongoanke iz DR Konga. Slavlje su uzveličale i sestre iz sestrinskih provincija: Mariborske i Bosansko-hrvatske.

Nazočnima se prije misnoga slavlja obratila provincijska predstojnica s. Andrea Nazlić izrazivši u duhu franjevačke poniznosti dobrodošlicu i zahvalnost na odazivu slavljeničkom događanju kojim se povezuju Provincija i Družba. Posebno se spomenula brojnih sestara koje su nam prethodile i utkale svoj život u zajednicu i Družbu te nam utrle put da možemo, u *svetom nemiru* koji potiče na *sveto djelovanje*, nastaviti svoj hod radosna i zahvalna srca, kojemu je snaga i ufanje u Presvetom srcu Isusovu. Potaknula nas je da po primjeru dobrih sestara spremno i požrtvovno rađamo plodove ljubavi i vjernosti gdje god smo poslane.

Na svetkovinu Presvetog srca Isusova slavimo jubilej Božje ljubavi prema nama, po srcu Isusovu. Slavimo jubilej koji je satkan od naših života, ali nije samo naš jer u njemu se krije i obilježava odgovor tolikih generacija koje su se napajale na Izvoru čitave povijesti i darova koje imamo. A to je srce Isusa Krist. Nastojmo ići prema tom Izvoru, pozvao nas je nadbiskup

Barišić na početku homilije. Spominjući se povijesnih početaka i prisutnosti naše Družbe, po dolasku prvih sestara u današnju Bosansku ulicu 1904. godine na poziv biskupa Filipa Nakića, dodao je kako se biskup vjerojatno danas raduje s nama. Mladica zasađena u splitsko tlo donosi rod. Spomenuo se i Domaćinske škole, koju su sestre otvorile sagradivši samostan na Lovretu 1914. godine, kao i svjedočanstva gospođa koje su završile Školu te sa zahvalnošću govorile o stečenim ljudskim i kršćanskim vrednotama.

Nadbiskup nas je pozvao da dozvolimo srcu Isusovu da nas ljubi kako bismo i same znale ljubiti i s pravom reći: „Isuse blaga i ponizna srca, učini srce moje po srcu svome.“ Rekao je da se neshvatljivi misterij Božje ljubavi može shvatiti samo ljubavlju. I kako nitko nije uspio povezati tu ljubav kao blažena djevica Marija koja je pravi primjer prisutnosti božanske ljubavi među ljudima. Služeći se riječima svetoga Pavla: „ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetome“, zaželio je sestrama da dopuste Gospodinu im da svojom ljubavlju po Duhu Svetom uznenimiri srce *svetim nemirom* kako bi tkale svoju povijest u zajednici koja je *produžena ruka srca Božjega*. Proslava jubileja nije usmjerena samo na prošlost nego i na budućnost zajednice koja je pozvana biti produženo srce – ruka Božje ljubavi, zaključio je otac nadbiskup.

Hvala Gospodinu za sve poticaje i svete nemire koji su kroz povijest oblikovali našu Družbu, koji su vodili sestre naše Provincije da budu produžena Božja ljubav, ljubav Presvetog Srca Isusova, sve do srca Afrike.

s. Dragica Karlić

Prigodna riječ provincijske predstojnice na svetkovinu Presvetog Srca Isusova

Draga braćo i sestre!

Ovogodišnja proslava Svetkovine Presvetog Srca Isusova, naslovnika naše Provincije, događa se u ozračju jubilejskog slavlja 150 godina uteviljenja i života Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja. Jubilarnu godinu slavimo od 13. rujna 2018. do 13. rujna 2019. Otvorena je u crkvi kuće matice u Mariboru, a završava svečanim euharistijskim slavljem u mariborskoj katedrali.

Mi smo se danas okupili u središtu Provincije, u samostanskoj kapeli da najuzvišenijom molitvom Crkve Bogu damo hvalu za život Družbe i živo nastojanje da, uz Božju pomoć, kako nas pozivaju naše Konstitucije, navješćujemo *Kristovo Kraljevstvo u franjevačkome duhu trajnoga obraćenja u službi Crkve i čovjeka* (usp. Konst. čl. 2). Na poseban se način sjećamo sestara koje su nam prethodile i svojim vjernim predanjem Kristu nama utrle put da i mi s pouzdanjem u Božju providnost smjelo kročimo naprijed.

Danas ujedno obilježavamo dijamantne i zlatne jubileje redovničkog života devet sestara naše Provincije.

Od srca pozdravljam preuzvišenog oca Nadbiskupa Marina Barišića. Hvala Vam, oče Nadbiskupe, za Vašu pastirsku raspoloživost da budete dionik i predvodnik našega današnjeg slavlja.

Pozdravljam vas, poštovana braćo svećenici i bogoslovi, koji ste na razne načine vezani uz našu Zajednicu. Radujemo se vašoj prisutnosti.

S nama su danas sestre iz kolijevke naše Družbe, iz Mariborske provincije, sestre Bosansko-hrvatske provincije i naše sestre iz srca Afrike, iz Demokratske Republike Konga, te sestre pridošle iz gotovo svih naših zajednica. I, naravno najbrojnije, sestre lovretske zajednice.

Jubilejsko geslo *Hvalite Gospodina, zahvalujte i služite Njemu u poniznosti* poziva nas i potiče da u franjevačkom duhu poniznosti i zahvalnosti nastavimo svoj redovnički hod hvaleći Gospodina za sva divna djela koja nama i mnogo braći i sestrama diljem svijeta po našoj Družbi učini.

Ulazimo u ovo euharistijsko slavlje radosna i zahvalna srca. Molimo za *sveti nemir* koji potiče na *sвето дјелovanје*, da bismo odgovorile potrebama ljudi današnjeg vremena, kako su to spremno i požrtvovno odgovarale mnoge sestre tijekom 150 godina postojanja Družbe. Molimo za *sveti nemir* koji oslobađa mlakosti i vlastite udobnosti kako bi naše poslanje, najprije u vlastitoj zajednici, urodilo obilnim plodom ljubavi, vjernosti, franjevačke malenosti i poniznosti te svijetu dalo zalog nade koja ne vara.

Oče Nadbiskupe, u ovoj euharistijskoj žrtvi prinesite Bogu sve nas, potrebe Provincije Presvetog Srca Isusova i cijele naše Družbe.

Lijepom našom

O proslavi Jubilarne godine Družbe upriličena su brojna prigodna događanja na razini svih Provincija o kojima smo već dosta mogli čitati a i još ćemo, kako u glasilima tako i na mrežnim stranicama.

Jedna od zanimljivosti, barem se meni čini, jest jubilejska zamisao mariborskih sestara. One su, naime, na razini Provincije odlučile da će u Jubilarnoj godini po jedna skupina sestara posjetiti mjesta kamo su sestre iz Maribora odlazile u početcima širenja Družbe. Tako je veseloj *družini* od sedam sestara palo u dio da podu lijepom našom Provincijom, preciznije rečeno sestrinskim zajednicama lijepe naše Dalmacije. Mini turneu započele su, kako se i pristoji, u provincijskom središtu sudjelujući u svečanom programu proslave svetkovine Presvetoga Srca Isusova u Splitu, posjetile su zajednicu sestara u Imotskomu, upoznale sestre u sinjskoj zajednici *in situ*, a povratak za Sloveniju okrunile su druženjem sa sestrama u Arbanasima, u Zadru.

Ova hodočasnička postava sestara Mariborske provincije, premda u zrelijim godinama, nije se tužila niti na dužinu puta niti na žegu dana koja ih je lijepom našom lijepo pratila. Naprotiv. Oduševljavala ih je sestrinska brižnost koju su kušale na svakom koraku, u svakom susretu i u svakoj zajednici. U Sinj su došle u pratnji s. Andree, s. Marije Petre i s. Senke. I

kao što su nekoć sestre Slovenke na proputovanjima, a znamo iz pera najstarijih kroničarki, navraćale u Sinj kod Gospe tako je i ovim hodočasnicama prva postaja bila svetište Gospe Sinjske. Razdragao ih je njezin mili lik, koji su motrile u spoznaji da je u davna vremena jedna sestra iz Slovenije obnavljala Sliku.

Po dolasku u našu sestrinsku zajednicu obuzela ih djetinja radost ugledavši višnju u dozrelom izdanju, te je naš susret započeo ne pod smokvom, za razliku od Natanaelova, nego pod višnjom. Šteta što brižno oko i okidač aparata pod rukom s. Petre, koja je inače sve vjerno bilježila, nije uhvatio i ovaj kadar. Ali zato jest zagrljaje s lavandom, šetnju po našem vrtu i razgovore o zalijevanju pomidora koje smo mi posadile i htjele se pohvaliti, a kad ono sestre iz Slovenije vode za oko sto sadnica.

U ovakvim susretima, u kojima mi kao domaćini ne želimo štedjeti na dobrodošlici a sestre koje dolaze na otvorenosti, doista se ogleda ono čega smo svjesne pa to želimo i biti – sestrinstvo u franjevačkoj jednostavnosti i radosnoj gostoljubivosti. Sestre Mariborske provincije odale su priznanje sestrama Splitske provincije na tom polju. A nismo ni mi škrtarile u očitovanju vlastitih iskustava o susretu s njima na njihovom terenu. U tom duhu obećale smo im uzvratni posjet u rujnu, o svečanom zatvaranju Jubilarne godine u Mariboru. Do tada, kao prethodnicu, zamolile smo neka izruče pozdrave sestrama s kojima su se jednom naši putevi međusobnog gostoprимstva ukrstili.

s. Natanaela Radinović

Na susretu misionara

Svake se godine organizira susret misionara koji su iz Hrvatske pošli propovijedati Radosnu vijest u različite zemlje svijeta. Ovaj smo put i nas tri sestre iz Konga, zahvaljujući našim sestrama koje su nam to omogućile, imale priliku kao predstavnice Provincije Presvetog Srca Isusova biti dionice toga susreta. Ostvarila nam se želja.

U subotu 29. lipnja naše smo se na otvorenju susreta u zajednici sestara Službenica milosrđa na Kamenu u Splitu, gdje su se okupili misionari i ostali djelatnici biskupijskih misijskih ureda u Hrvatskoj. Nakon uvodnih riječi, predstavljanja misionara i programa, uputili smo se u splitsku Konkatedralu na euharistijsko slavlje koje je predvodio monsinjor Ivica Petanjak. Pred završetak euharistijskog slavlja misionari su predstavili zemlju svog pastoralnog djelovanja, sebe i svoj rad. Videći prvi put ovakav skup u katoličkoj crkvi, i još k tomu sudjelujući na njemu, bile smo istinski radosne.

Nedjeljni raspored našega svjedočanskoga pohoda bio je malo drugačiji. Naime, misionari su bili raspoređeni po različitim župskim zajednicama. Tako su s. Adriana Galić i s. Antoinette Mapendo pošle s don Jerkom Vuletom u župu Sv. Petra u Kaštel Novi, a s. Emilienne Nankafu i s. Anny Furaha s don Antunom Štefanom u župu Solinskih mučenika u Solinu. Posjetile smo i samostan sestara Služavki Malog Isusa u Solinu u kojem su sestre nama dale svjedočanstvo svoje skrbi o napuštenoj i bolesnoj djeci. Bile smo zadrivenje onim što čine kako bi najugroženijima učinile život ljepšim.

Dana 1. srpnja, nakon jutarnjeg rada hodočastili smo u svetište Majke Božje u Vepric. Zaustavili smo se u Omišu, u malom svetištu velikog sveca, sv. Leopolda Mandića koji je cijeli svećenički život proveo u isповjedaonici. Putem do Makarske uživali smo u lijepom krajoliku urešenom planinama i morem. U franjevačkom samostanu u Makarskoj posjetile smo muzej školjaka.

U svetištu Majke Božje Lurdske u Vepricu, uz monsinjora Ivica Petanja u koncelebraciji su bili svi svećenici misionari od kojih su neki dali svjedočanstva misijskog rada.

Sljedeća postaja našega misionarenja po splitsko-makarskoj nadbiskupiji bilo je Svetište Čudotvorne Gospe Sinjske. Braća franjevci iskazali su nam svoje gostoprимstvo, a kako bi nas upoznali s poviješću kraja i svetišta prikazali su nam film o Marijinoj pobjedi nad Turcima. Nekoliko nas je i ovom zgodom, za večernjeg euharistijskog slavlja, vjernicima svjedočilo o milosti i dobrima kojima Gospodin blagoslovila svoje glasnike.

Posljednji dan susreta misionara obilježila je svečana misa zahvale za sve što Gospodin čini preko navjestitelja Radosne vijesti. Nas tri sestre na osobit način doživjele ovo sasvim posebno iskustvo sudioništva na skupu misionara iz Hrvatske. Premda dolazimo iz udaljenog DR Konga ovdje smo osjetile blizinu bratstva i sestrinstva. U međusobnom

prihvaćanju granice se i udaljenosti lako brišu. Zahvaljujući takvom ozračju brzo smo se uklopile u skupinu i iskusile ljubav Božju i radost koju misionari imaju slaveći Gospodina i naviještajući ga svim narodima. Hvala ti, Gospodine, za sve svjedočke tvoje Riječi!

Za kraj, čini nam se važnim istaknuti da smo isto tako bile dirnute jednostavnosću, poniznošću i svjedočenjem poštovanog oca biskupa Ivica Petanjaka koji je kao pravi pastir cijelo vrijeme bio s nama. Dugujemo zahvalnost i don Jakoslavu Baniću koji je svaki dan bio spreman dolaziti po nas kako bismo nazočile susretu. Neka mu Gospodin uzvrati stotruko. Vrlo smo radosne i zahvalne za doček, i to u svakom mjestu i susretu, jer nam je svatko na svoj način pomagao da razumijemo sve što se događa.

Najljepša hvala vama drage sestre koje ste nam omogućile sudioništvo u ovom susretu, a time i nova otkrića i iskustva koja pohranimo u srce. Neka Gospodin bude hvaljen uvijeke!

s. Antoinette Mapendo, s. Anny Furaha i s. Emilienne Nankafu

JEKA IZ AFRIKE

Milost doživotnih zavjeta

Na blagdan sv. Ante Padovanskoga, 13. lipnja ove godine, s. Anne Marie Mukundwa položila je doživotne zavjete u Nyantendeu. Tom je prigodom izrekla riječi zahvale za koje želimo da se preliju preko granica DR Konga i, u duhu sestrinske zahvalnosti, nađu odjeka i u našim srcima.

S velikom radošću u srcu, zahvaljujem dragom Bogu što me pozvao u ovu redovničku obitelj Školskih sestra franjevaka Krista Kralja. Neizmјerno sam mu zahvalna za ljubav koju iskazuje meni i svakoj od nas, jer On želi da živimo zajedno u sestrinskoj zajednici po primjeru sv. oca Franje. Neka bude slavljenio Njegovo sveto ime!

Danas radost ispunja moje srce i na usne mi stavlja pjesmu hvale, jer On je tako htio. U toj radosti veliku zahvalnost dugujem svojim roditeljima. Oni su mi dali život, odgojili me u kršćanskoj vjeri i vrijednostima. Hvala Gospodinu za dar života. Hvala Mu za ljubav.

O srca hvala svim učiteljima i nastavnicima u osnovnoj i srednjoj školi koji su mi otvarali putove znanja te su svojom spremnošću i ulaganjem u obrazovanje oblikovali moje življenje.

Osobito zahvaljujem Provinciji koja je koncem 2007. godine providenosno odlučila ponovno otvoriti zajednicu u Luhwinji. Za mene je to bila izvanredna prilika da još dublje u sebi prepoznam želju za redovničkim životom, koju sam osjećala još od djetinjstva, premda ne poznajući redovnice već samo slušajući priče o njima u obitelji. Gospodin je ostvario moje snove. Hvala zajednici što me je primila i prihvatile ovaku kakvu jesam. Započela sam kandidaturu s još pet kandidatkinja, prve redovničke zavjete položile smo dvije, a nakon tri godine moja kolegica se odlučila za drugi životni put. Ostala sam sama, ali Gospodin me nije napustio. Čuvao je mene i sve nas, i čuvat će nas uvijek, vjerujem.

Moja iskrena zahvala ide i odgojiteljicama koje mi je zajednica dodijelila te su me pratile: s. Ivka Piplović u kandidaturi, s. Erika Dadić u novicijatu i s. Samuela Šimunović u postulanturi i junioratu. Hvala im na savjetima i odgoju koji me još više učvrstio na redovničkom putu a sigurna sam da će se i dalje odražavat na moj život.

Hvala svima vama sestre! Svaka je od vas na svoj način doprinosila mom redovničkom sazrijevanju. Zahvaljujem vam na svakom podijeljenom duhovnom iskustvu jer ona su hranila moj život. Neka Gospodin u nama stalno obnavlja oduševljenje, želju i snagu da mu služimo u radosti i ljubavi.

Zaključno želim reći da je ovaj dan doživotnog zavjetovanja za mene milosno iskustvo. Dan ispunjen milošću i radošću! Hvala zajednici na ovom osobitom daru i svakoj sestri što je ugradila cijelu sebe kako bismo ga proživjeli u radosnom slavlju.

s. Anne Marie Mukundwa

Iskustvo zajedništva u Centru Cinyabuguma

Centar Cinyabuguma, organiziran u sklopu naše zajednice u Bukavu-Nguba, prepoznatljiv je po radu opismenjavanja odraslih, obuci krojenja i šivanja kao i po odgoju za općeljudske i kršćanske vrijednosti. Polaznici Centra djeca su od devet godina i nadalje, koja nisu imala mogućnost pravovremeno pohađati osnovnu školu, u koju se inače upisuju u dobi od pet ili šest godina. Zahvaljujući programu dodatnog opismenjavanja, tijekom tri godine omogućeno im je završiti program šestogodišnje osnovne škole, i na kraju polagati završni državni ispit za osnovnu školu.

Druga grupa polaznika Centra su djevojke od 15 i više godina. Ponekad su polaznici i

mladići koji zbog raznih obiteljskih poteškoća nisu uspjeli pohađati školu, ili su je pohađali djelomično. Kroz trogodišnji program omogućeno im je opismenjavanje, pouka u općoj kulturi, krojenju i šivanju, kuharstvu te u vođenju domaćinstva. Pomognemo im da prihvate životne vrijednosti i sposobne se za neko zanimanje kako bi mogli organizirati svoj život.

Svi polaznici u programu dopunske osnovne škole te obuke krojenja i šivanja za odrasle potječu iz siromašnih obitelji. Nažalost, mnogi od njih i ne žive u svojim obiteljima. Naše sestre trude se kako bi svim polaznicima omogućile cjelovitu i kvalitetnu pouku, kako u obrazovnom tako

i moralno-kršćanskom pogledu. Tijekom ove školske godine, uz nastavnike u radu Centra sudjelovale smo i mi tri sestre: jedna kao voditeljica centra a dvije u poučavanju vjeronauka, francuskog jezika, kuharstva i vođenju domaćinstva.

Posebno nas raduje vidjeti kako djeca usvajaju i žive vrijednosti koje se kriju u samom imenu centra – *Cinyabuguma*, što u prijevodu znači *zajedništvo*. Djeca su se tako čvrsto povezala da ne dopuštaju da ih itko remeti u njihovu zajedništvu. Pokazuju interes jedni za druge, suosjećaju u poteškoćama. Tako su se čvrsto povezali te je teško pomisliti da dolaze iz različitih sredina i da se prije nisu poznavali. Kad se igraju u našem dvorištu, tako su opušteni kao da nemaju nikakvih problema i kao da dolaze iz normalnog, za život poželjnog obiteljskog okruženja. A svatko od njih ima svoju tužnu priču. Unatoč tome znaju se zajedno veseliti i međusobno ohrabrivati. Stoga nas posebno veseli kad vidimo da i oni koji proživljavaju najteže obiteljske situacije, u igri i školi kao da ne osjećaju to breme problema. Što se posebno uočava u događanjima koje organiziramo izvan nastave.

Kroz ovu školsku godinu organizirali smo hodočašće u Svetište Lukananda, mjesto

gdje je započela evangelizacija naše biskupije. Upriličili smo božićnu duhovnu obnovu u duhovnom centru Amani te uskrsnu duhovnu obnovu, hodočasteći u katedralu s mauzolejom u čast naše trojice biskupa mučenika. Imali smo obrazovni izlet u prirodoslovni istraživački centar Lwiro u blizini Bukavua. Veliku radost prštala je za nogometne utakmice s polaznicima jednog drugog centra za opismenjavanje odraslih u gradu. Svečano smo proslavili zaštitnicu našeg Centra sv. Elizabetu Ugarsku. Podjelu svjedodžbi na kraju školske godine obilježili smo posebnim programom. Igrakazom, pjesmom, plesom i recitacijama djeca su nama i svojim obiteljima pokazala svoje talente kao i ponos koji su osjetili kroz osobne uspjehe.

Prenoseći im kršćanske vrijednosti, zajedno s njima osjećamo se prožete Božjom ljubavlju. I mi učimo od njih. Bog nas vodi na našem putu kao što je vodio i nadahnjivao našu utemeljiteljicu Majku Margaritu Pucher. Njezina želja, trud i suosjećanje za siromašnu i napuštenu djecu nastavlja živjeti i po radu našeg Centra. Posebna nam je radost da smo dio sto pedesetogodišnje niti naše Družbe u svjedočenju Božje milosrdne ljubavi koja daje radost životu.

s. Teresita Nshobole

Na kraju nastavne godine u Centru Cinya-buguma želim s vama podijeliti nešto od proživljenog iskustva.

Uz predviđeni školski program organizirali smo nekoliko duhovnih obnova. Svaki susret bio je djevojkama zanimljiv te im pomogao u osobnom rastu i u vjeri. Posebno ih se dojmila uskršnja duhovna obnova koju su animirali djelatnici obiteljskog pastoralnog centra na temu *Obiteljske rane i traume*. Tema im je životna i bliska, jer su mnoge od njih, nažalost, proživjele teške obiteljske situacije. Bilo mi je draga vidjeti koliko su se obogatile i ohrabrike, spoznavši način na koji se mogu nosit sa svojim teškim iskustvima.

Poučavanje u Centru za mene je bio pravi izazov. Početak mi nije bio nimalo lagan. Trebalo se prilagoditi intelektualnoj razini i potrebama polaznika, poučavati

kombinirajući dva jezika, kiswahili i francuski. Bogu hvala, s vremenom sam uspjela naći način kako im prenijeti nešto od znanja, a nadasve ljubav obilježenu majčinskom skrbi i željom da im pomognem pripremiti se za budućnost.

Mi sestre uspjele smo s njima ostvariti kvalitetne odnose zajedništva. Djevojke nas poštuju i imaju povjerenja u nas. Uz stjecanje osnovnog znanja i umijeća mislim da im je još važnija naša prisutnost i to što vide da suosjećamo s njima. Kroz naš pristup osjećaju da su vrednovane i važne. Netko se zanima za njih i skrbi o njihovim potrebama. Nadam se i Bogu molim da ono što su naučile bude korisno u njihovu životu i pomogne im u stvaranju bolje budućnosti. Bogu hvala na stečenom iskustvu rada s ovim djevojkama koje su potrebne znanja, ali još više skrbi i ljubavi.

s. Vénéranda Kavughó

Izlet sestara juniorki

Nas šest juniorki s odgojiteljicom s. Samuelom krenule smo 24. lipnja iz Bukavua u Gomu, grad u Sjevernom Kivu, gdje smo ostale četiri dana. Goma se nalazi sjeverno od Bukavua od kojeg je udaljena oko 90 km. Između ova dva grada nalazi se jezero Kivu te smo na radost sviju putovale brodom, što je nekim sestrama bilo sasvim novo iskustvo. Prije putovanja svakoj je dodijeljena neka uloga. Tako je jedna među nama bila predstojnica te je pazila da sve bude skladno i uredu, ekonoma je bila odgovorna za financije, dvije liturgičarke su animirale molitvu kako bismo usklađenim glasovima slavile Boga, dok su dvije sestre bile zadužene za komunikaciju i medije.

Smisao našeg izleta bio je posjet sirotištu i centru za skrb djece i djevojaka *Tulizeni*, čiji je naziv znakovit jer u prijevodu znači *utješiti*. Upravo je to svrha Centra koji prihvata napuštenu djecu i siročad – donijeti utjehu onima koji pate. Vodi ga s. Georgette članica Družbe Franjevaka misionarka od Marije (FMM), a pomaže joj pojedinci nošeni željom ublažiti patnju malenima. Sestra nas je upoznala s nastankom i radom Centra. U njemu je smješteno 95 djece. Svakomu od njih s. Georgette prilazi motreći u vjeri Božje lice koje traži njezinu pomoć. Svako dijete je jedan novi život koji treba „podići na noge“. I zbilja, u

svom apostolatu kojeg radi iz ljubavi za Boga, daje cijelu sebe. Njezino svjedočanstvo nas je ganulo i potaknulo, u njemu smo prepoznale pravu franjevačku duhovnost i našu karizmu - pomoći duhovno, moralno i materijalno najsiromašnjima i od društva odbačenima.

Drugi dan izleta provele smo u duhovnom centru *Keshero*. Smješten je uz jezero Kivu a vode ga oci palotinci. Ljepota i tišina doprinijele su plodnom radu na temi *Osobni identitet i život u sestrinskoj zajednici*. Uvidjeli smo važnost pravog shvaćanja osobnog identiteta i njegova ostvarenja u međusobnoj pripadnosti. Uočile smo razliku između lažnog, krivog i onog jasnog, stabilnog. Jasnoća osobnog identiteta pomaže nam u prihvatanju i življenu identiteta zajednice te izgradnji jedinstva.

Uz ovo posjetile još neka značajna mjesta u Gomi. S vjernicima smo molile u svetištu u kojem je cijelodnevno klanjanje pred Presvetim Sakramentom, a podignuto je na ruševama katedrale urušene erupcijom vulkana 2002. godine. Posjetile smo gradilište nove katedrale, koja će svojom veličinom biti među najvećima u Africi. Bile smo i u velikom salezijanskom centru Don Bosco namijenjenom radu s djecom i mladima u sklopu kojega se nalazi sirotište za novorođenčad.

Sve viđeno i doživljeno za ovoga izleta obogatilo nas je, i rastužilo i razveselilo. Hvala dragom Bogu koji nas je pratio i čuvao. Iskrena hvala sestrama koje su nam omogućile da se ostvari ovaj izlet. Hvala! Riječi su slabe da izraze našu radost i zahvalnost. Neka Božji blagoslov prati sve nas.

s. Elisabeth Habamungu i s. Marie Noëlla Neema

NAŠI POKOJNICI

S. M. Sabina Marija Radas

Ako umrjesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s njime. (Rim 6,8)

Okrijepljena svetim sakramentima, dana 19. lipnja 2019. u Splitu, u 82. godini života i 55. redovništva blago je u Gospodinu usnula naša sestra.

Sprovod drage nam pokojnice bio je u petak 21. lipnja u Splitu na groblju Lovrinac.

Oproštajni govor provincijske predstojnice

U srijedu 19. lipnja, u prvim minutama novoga dana, u 82. godini života i 55. redovništva, blago u Gospodinu usnula je naša s. Sabina Radas.

Sestra Sabina, krsnim imenom Marija, rodila se u Mratovu kod Promine 19. rujna 1937. godine od oca Ante-Mile i majke Kate rođ. Bagić. Odrasla je u obitelji s devetero djece: pet sestara i četiri brata od kojih je Ana, njezina sestra blizanka, imala posebno mjesto u životu s. Sabine. Odanost katoličkoj vjeri i Domovini resile su Marijinu obitelj, kao i cijelu Prominu koja je zbog toga mnogo pretrpjela a obitelj s. Sabine prisilila tražiti bolje uvjete života. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata nakratko su bili odselili u Slavoniju. Ponovni egzodus doživjeli su u Domovinskom ratu, kada su bili primorani napustiti svoje domove spašavajući goli život.

Marija je od malena osjećala Božji poziv i pod svaku je cijenu željela postati redovnicom. Bila je strpljiva u čekanju i uporna u traženju da se udovolji njezinoj želji, te je životni san

ostvarila je u 25. godini života, kada je 2. rujna 1962. primljena u samostan Školskih sestara franjevaka u Splitu na Lovretu. Postulaturu je započela 7. ožujka 1964., a kanonsku godinu novicijata iste godine na blagdan Male Gospe. Prve redovničke zavjete položila je 9. rujna 1965., a doživotne također 9. rujna 1970. godine u Splitu.

Nakon prvih zavjeta s. Sabina je poslana u franjevački samostan na Poljudu gdje godinu dana pomaže u kuhinji (1965.-1966.). Sljedeće dvije godine (1966.-1968.) pomaže u kuhinji i praonici rublja kod franjevaca trećoredaca u samostanu Sv. Mihovila u Zadru. Godinu dana (1968.-1969.) bila je kuvarica u samostanu Male braće u Dubrovniku. U mjesecu studenome 1969. godine premještena je u Split na Lovret gdje do veljače 1971. obavlja sasvim drugu djelatnost: pomaže kod izrade jorgana, kućnoj radnosti onodobno vrlo važnoj za uzdržavanje brojne sestrinske zajednice.

Tijekom svoga redovničkog života ipak je najduže vremena radila u kuhinji i kod uređivanja rublja. Kao marna kuvarica svoju dužnost s ljubavlju obavlja i sedam godina u franjevačkom samostanu u Imotskome (1971.-1978.), potom dvije godine pomaže u kuhinji i praonici u Nadbiskupskom sjemeništu Zmajević u Zadru (1978.-1980.).

Od 1980. godine, pune dvadesetčetiri godine, s. Sabina živi samozatajno kuhajući za sestre u Pagu. Najprije 13 godina u župnoj kući (1980.-1993.), a kada su se sestre preselile u kuću gospođe Helen Fabijanić na predio Lokunja, u Pagu ostaje još 11 godina (1993.-2004.). Neizmjernom strpljivošću samoprijegorno brine kako što bolje ugodi sestrama i gospodi Helen, koju je dohranila do njezine smrti 2002. godine. Narušeno zdravlje ograničit će predanost s. Sabine u obnašanju zahtjevne službe kuvarice i obavljanja kućanskih poslova. Zbog nedovoljnog prostora u sestrinskoj kući u Zadru (Vatroslava Lisinskog 28b), kamo je željela poći i s razloga da bude bliže svojoj rodbini, privremeno je poslana u sestrinsku zajednicu u Zagreb, Jordanovac 55 (2004.-2006.). Nakon izgradnje prostranije sestrinske kuće u Zadru s. Sabini je ispunjena želja te je 2006. premještena u Zadar, Trg Gospe Loretske 10, u kojemu ostaje 12 godina. Tiho i gotovo neprimjetna pomagala je u kući koliko su joj fizičke snage dozvoljavale. Svjesna svoje nemoći i sve veće ovisnosti o pomoći drugih, te nemogućnosti svakodnevnog odlaska na misu u župnu crkvu, 2018. godine premještena je u provincijsko središte u Split. Odavno je spominjala da bi rado došla na bolesnički kat, priželjkujući sobu što bliže koru samostanske kapele kako bi češće mogla pohoditi Isusa.

Osvrćući se na životni put s. Sabine, sa zahvalnošću možemo reći da smo imali sestru koja je znala predano Bogu prikazivati svoje životne radosti i poteškoće. U svim povjerenim joj dužnostima bila je odgovorna, tiha, samozatajna. Franjevačka gostoljubivost, uslužnost, zahvalnost Bogu i ljudima, bile su njezine vrline. Prošla je ovom zemljom čineći dobro u naizgled malim stvarima.

Njezina velika radost i zahvalnost Bogu bio je redovničko-svećenički poziv sinovca fra Kristijana. Ustrajnom molitvom pratila ga je sve dane njegova samostanskog života. Gospodin ju je tri dana prije njegova svećeničkog ređenja pozvao k sebi, da iz onostranosti prati taj sveti čin ređenja i proslave mlade mise.

Draga s. Sabina, hvala Ti na svjedočanstvu franjevačke jednostavnosti i malenosti. Pokazala si kako se velikim postaje u malim stvarima. Neka te Gospodin obilno nagradi za sve dobro što si donijela pred lice Njegovo.

Počivala u miru Božjem!

Sestre naše Družbe

S. M. Alexine Brdas, živjela 89 godina, u Družbi 70 godina
preminula 16. travnja 2019., Lemont

S. M. Evelina Marić, živjela 75 godina, u Družbi 53 godine
preminula 30. travnja 2019., Međugorje

S. M. Sabina Radas, živjela 81 godinu, u Družbi 54 godine
preminula 19. lipnja 2019., Split

Rodbina sestara

Ante Prkić, brat s. Mislave, preminuo 4. travnja 2019.

Miljenko Milanović-Litre, otac s. Nedjeljke, preminuo 5. svibnja 2019.

Marija Škalic, sestra s. Sidonije Radić, preminula 19. svibnja 2019.

Zahvale

Drage sestre!

Hvala vam od sveg srca što ste ispratile moga brata Antu na posljednje zemno počivalište. Hvala vam za sve znakove pažnje koje ste iskazale meni osobno i mojoj obitelji.

Neka Gospodin primi u svoje Kraljevstvo mog brata Antu, i neka mu bude vječna nagrada.

Vaša s. Mislava Prkić

Gospodine, vjerujemo tvojoj Riječi da ni jedan koji živi i vjeruje u tebe neće umrijeti dovjeka, iako u tuzi zbog nenađane smrti člana naše obitelji, dragog Milana Milanovića, na brojna pitanja ostadosmo bez odgovora. Prihvaćamo u vjeri da je njegov prijelaz zapravo početak punine života i u tome su nam oslonac i utjeha molitva, pažnja, prijateljska sućut na kojoj zahvaljujem svima, u osobno i u ime obitelj. Vašoj smo se blizini osvjedočili 3. svibnja ove godine dostojanstvenim ispraćajem dragog nam pokojnika Milana na groblju Sv. Franje u Sinju.

Zahvaljujem i svojoj redovničkoj obitelji za suosjećanje, molitve i svaku podršku povodom smrti moga nećaka te ga i dalje preporučam u molitve.

s. Genoveva Milanović

Naša je nada da je naš otac pronašao mir kod Onoga u kojem sve počinje i završava. Neka mu Gospodin bude nagrada za sve dobro što je učinio za svoju djecu.

A vama, drage sestre, od srca u ime svoje i svoje obitelji zahvaljujem što ste ga u velikom broju ispratile u molitvi na njegov posljednji ispraćaj.

Pokoj vječni, daruj mu, Gospodine!

s. Nedjeljka Milanović-Litre

Živimo li ili umiremo – Gospodinovi smo (Rim 14,8).

U toj je vjeri živjela i s ovog se svijeta, u 77. godini života, preselila u vječnost moja draga sestra Marija.

Zahvaljujem od srca svima vama, drage sestre, za izraze sućuti koje ste mi tom prigodom uputile. Osobito hvala vama koje ste je svojom nazočnošću i molitvom ispratile na posljednje ovozemaljsko počivalište u Maovicama.

U moje osobno ime i u ime njezine obitelji, preporučujem dušu naše drage Marije i nadalje u vaše molitve.

s. Sidonija Radić

LIST DRUŽBE

Školske sestre franjevke Krista Kralja

Godina XXIII. Svibanj, 2019. Br. 1 (60)

Potpuni oprost

Apostolska pokorničarnica, po nalogu Svetog Oca Franje, rado dopušta da se slavi

*Godina jubileja s pripadajućim potpunim oprostom, pod uobičajenim uvjetima
(sakrament isповједи, пријест и молитве на накану Светога Оца) за све вјернике који
се уистину покажу и вођени ljubavlju жеље добити потпуни опрост сваки пут када као
ходоčasnici пohode neku od kapela Školskih сestara franjevaka Krista Kralja i u njоj
pobožno sudjeluju u jubilejskim обредима, као што је već navedено u zamolbi, ili ako
se barem neko prikladno vrijeme ondje posvete pobožnim razmatranjima koja će
zaključiti molitvom Očenaša, Vjerovanjem i zazivima Blaženoj Djevici Mariji.*

(Apostolska pokorničarnica, Br. prot. 160/18/1 od 1. ožujka 2018.)

Generalna kuća

Jubilarna godina Družbe duboko se udomila u naša srca i razmišljanja o našoj povijesti, o prvim koracima naših hrabrih сestara zajedno s Majkom Margaritom, o duhovnim nadahnućima koja su postajala djela. Brojna događanja u ovoj godini učvrstila su radost zajedništva, stvarnost da smo jedna velika obitelj koja je svoja krila raširila „do na kraj svijeta“.

Kada smo preko Apostolske pokorničarnice od pape Franje primile dar potpunog oprosta udijeljen cijeloj Družbi tijekom Jubilarne godine, bilo je to jedno duhovno ushićenje. Promisao da je svaka naša kapela mjesto gdje nam Isus obilato dijeli darove potpunog oprosta i milosti iz svoje riznice, otvara dveri onoga za čim čeznemo. Ne samo nama koje smo tu, nego i svima onima koji su prije nas hodili ovom stazom. Opet se čuju riječi sv. Franje Asiškoga: „Sve vas želim poslati u raj“. Zahvaljivali smo Gospodinu glasno, u tišini, u samoći... Svi zajedno i svaka ponaosob.

Tako, svakim ulaskom u našu kapelu u generalnoj kući, sa sviješću potpunog oprosta, otvarale su se milosrđem Božjim ispisane stranice naše životne knjige i one nove koje se tek otvaraju. Nutarnja otvorenost unijela je atmosferu nečega posebnoga, onoga posebnoga što smo nosile u srcu. Osobito je to došlo do izražaja na dan naše korizmene duhovne obnove u nedjelju 7. travnja ove godine.

Nakon svečane Jutarnje molitve, naši svećenici fokolarini don Hubert i don Lino, uključili su se u ovaj duhovni program svojim izlaganjima. Najprije općenito o potpunom oprostu po nauku Crkve i potom korak po korak ulazili smo u bogatstvo ovoga milosrdnog Božjega dara. U našemu zemaljskom hodu nismo sami, mi smo u društvu svetih i prati nas

njihova zagovorna molitva. Oni nam pomažu očistiti se od grijeha, iskusiti Božju ljubav i rasti zajedno u njegovoj milosti. Bog želi da budemo dar drugima i da drugi budu dar nama, da mi sestre budemo dar jedna drugoj. Ako griješim, to ne razara samo moj odnos s Bogom, nego trpi cijela zajednica. Duhovnim egoizmom udalujemo se od Boga i jedni od drugih. Spasenje moje sestre jednak je važno kao i moje. Bog se nikada ne umara ljubiti nas, praštati. On nas grli i u našim slabostima. Oprostiti sebi i drugima proces je koji počinje zapravo u srcu koje moli, u srcu koje je povezano s Njim. Svjesne smo da nas blago iz crkvene duhovne riznice potiče na oprost i djela milosrđa preko Euharistije i sakramenta pomirenja, razmatranja Riječi i molitve za nas, za našu Družbu i za svijet. Dar potpunog oprosta je put obnove i naša želja postati obnovljene.

Nakon ovih naših razmišljanja imale smo potrebu svoje iskustvo podijeliti jedna s drugom. Bilo je to doista iskreno i lijepo obogaćenje. Otvorenost srca i duha bila je put da se susretнемo s Gospodinom u klanjanju Presvetom Oltarskom sakramantu, a nakon toga u Euharistiji. Mir je disao u svoj punini... Poželjele smo da svaka naša zajednica živi ovu stvarnost i da zajedno tako nastavljamo svaki dan.

A milost oprosta kojeg nam Gospodin daje, posebno u Jubilarnoj godini, nosimo u srcu kao poseban nebeski dragulj koji nam pomaže da svoju svjetiljku užižemo svaki dan iznova i držimo je na svjećnjaku naše zajednice i cijele Družbe.

s. Lidija Glavaš

Mariborska provincija

Jubilarnu godinu 150. obljetnice naše Družbe započele smo s oduševljenjem i radošću zbog dara potpunog oprosta koji Crkva omogućuje u našim kapelama i samostanskim crkvama. Također i zbog činjenice da ovaj dar Božjeg milosrđa možemo ponudi i drugim vjernicima.

U našim zajednicama nastojimo osobno i zajednički primiti sa zahvalnošću dar pomirenja i oprštanja u svakodnevnim prigodama. U Jubilarnoj godini, a posebno u korizmenom vremenu, želimo još intenzivnije živjeti ovaj dar. U molitvi i u razmišljanju o Božjoj riječi molimo za milost da oprostimo sebi i drugima. Neizmjeran dar oproštenja je, iznad svega, svakodnevna euharistijska žrtva. U sakramantu isповједi doživljavamo pomirenje s Bogom i jedni s drugima, međusobno. Prigoda za uzajamno oprštanje često su naši zajednički mjesečni sastanci, *lectio divina*, dani duhovne obnove, izmjena iskustava.

Sestre su dar potpunog oprosta rado prihvatile, osobito na blagdane i u danima nakon isповijedi. To nas potiče na međusobno bolje razumijevanje, na strpljenje i oprštanje. U više zajednica na svetu misu i sakrament isповijedi dolaze laici, u skupinama i pojedinačno, rado sudjeluju u klanjanju pred Presvetim Sakramentom ili kod nas imaju dan duhovne obnove. Uvijek iznova ukazujemo im na mogućnost primanja potpunog oprosta. Jednako tako i onima koji nas dolaze posjetiti. Oni su zahvalni za taj dar. U prigodi Dana posvećenog života, u crkvi kuće matice održan je susret redovnika i redovnica Mariborske nadbiskupije. Na kraju svete mise zajedno su molili molitve za dobivanje potpunog oprosta.

U nekim župama sestre su pripremile prigodne brošure koje su dijelile vjernicima predložujući im mogućnost primanja potpunog oprosta u našim kapelama. O tome su pisale i u

župnom glasilu pozivajući vjernike na sudjelovanje. Potrebno je ponavljati poziv nekoliko puta kako bi ljudi postali svjesni ove milosti.

Isto tako smo i kao Provincija željele zajedno primiti dar pomirenja i potpunog oprosta. Stoga smo se okupile na provincijskom zborovanju u Repnjama, 30. ožujka 2019. godine. To je ujedno bio i završetak trogodišnje duhovne obnove Provincije (2016.-2019.) u pripremi za 150. obljetnicu naše Družbe. Trogodišnju molitvu duhovne obnove započele smo nakon što smo se suočile s određenim trenucima kušnje. Kao Provincija Bezgrješnog Začeća na obnovu smo se zaputile molitvom Gospo – cijelo vrijeme smo molile molitvu *Spomeni se, o predobroštiva Djevice Marijo* – preporučujući se molitvi naših pokojnih sestara.

Program provincijskog zborovanja s geslom „Bacimo mreže“ pripremila je s. Veronika Verbič. Razmišljale smo o Božjoj riječi iz odlomka Lk 5,1-11 koja sažima cilj našega susreta: *gledati prošlost sa zahvalnošću, živjeti sadašnjost s ljubavlju i prigrlići budućnost s nadom* (Papa Franjo u Apostolskom pismu povodom Godine posvećenog života). Ista misao izražena je i logom Jubilarne godine Družbe: *ruke predstavljaju Božje ruke koje blagoslivljuju prošlost, vode sadašnjost i upućuju na budućnost*. Moleći pred Presvetim sakramentom zahvaljivale smo za primljene milosti, predavale Božjem milosrđu sve što sprečava Njegovo sveto djelovanje u nama i među nama. Također smo stavljale u Njegove ruke našu budućnost. Moleći zajedno molitve za primanje potpunog oprosta i u duhu Majke Margarite, predale smo se Presvetom Srcu Isusovu. Jubilarna svijeća koja je gorjela na oltaru ujedinila nas je sa svim sestrarama Družbe.

Neka Jubilarne godina bude za sve nas godina milosti u kojoj nam Gospodin daje živjeti novim životom.

s. Mira Rožanc

Splitska provincija

Tijekom Jubilarne godine Družbe živimo intenzivnije povezanost i s raznim skupinama vjernika kojima smo otvorile vrata svojih kapela kako bi iskusili pomirenje s Bogom. Zanimljivo je da latinski izraz za riječ pomirenje - *reconciliatio* ima veze s riječju *cilia* - trepavica. Pomiriti se značilo bi *zatvoriti oči, ne vidjeti nešto*. Bog na neki način zatvara oči, zažmiri nad našim grijesima, ne gleda ih više. Koje li utjehe i poticaja da mu dođemo sa svim teretom koji nosimo!

Raduje nas da su vjernici kojima smo ponudili duhovne obnove u našim kućama iskusili dar pomirenja. Jedna sudionica je posvjedočila da je tom prigodom prvi put ušla u samostan sestara. Bio je to za nju poseban doživljaj. Radosna je što je mogla ostaviti žurbu i teret dana te zajedno sa sestrarama biti u molitvi, razmišljanju i euharistijskom slavlju. Bilo joj je otkriće dara potpunog oprosta koji je s vjerom primila. Nosi dragu uspomenu na susret protkan franjevačkom jednostavnošću te molitvom da sestre svojim životom i radom i nadalje svjedoče i slave Boga po primjeru sv. Franje.

Druga sudionica svjedoči da se rado odazvala na duhovnu obnovu. Posebno joj je iznenadnje bilo da može primiti potpuni oprost, o čemu nikada prije nije razmišljala. Dok je kroz prigodnu prezentaciju pratila život i djelovanje sestara u Družbi i Provinciji, naročito

su je zanimale slike i tekstovi vezani za život sestara koje su prije stotinu godina djelovale u njezinoj župi. Njihovo podučavanje i nesebično pomaganje svima, posebno siromašnim i starijim osobama, ispunjalo ju je radošću. Meditacija uz prikladnu glazbu pomogla joj je u povjerljivom razgovoru s Bogom.

Jubilej je oživio duhovno zajedništvo i povezanost školskih sestara franjevaka i franjevačkog svjetovnog reda te ojačao svijest da je Serafski otac Franjo jednima i drugima trajni izvor nadahnuća u gorljivosti poslanja. Članovi FSR zahvaljivali su za dar zajedništva i za dugogodišnju prisutnost sestara u njihovoj župi, kao i za 150 godina postojanja Družbe. Naše vrijeme treba i franjevački svjetovni red i sestre franjevke da zajedno izgrađuju svijet po primjeru sv. Franje kako bi svi rasli i donosili obilnije plodove i bili blagoslov za svoje župne zajednice.

Ako se osvrnemo na ono što se događa u dušama pojedinih sestara onda se može reći da nas je Jubilarna godina potakla na povezivanje prošlosti i sadašnjosti te ojačala vjeru da je Bog onaj koji nas vodi, da je On nadahnjivao prve sestre da krenu u nepoznato te da će i nas nadalje voditi. Kroz među provincijske susrete u franjevačkoj jednostavnosti i gostoljubivosti doživjeli smo bogatstvo naše Družbe u raznolikosti. Sestre su zahvalna srca primile molitvenu nakanu sestara Lemontske provincije kojom su se na poseban način povezale sa sestrama cijele Družbe. Zanimaju se za svoje moliteljice i uspostavljaju kontakt.

Lijepo je iskustvo sestara *lovretskog zbora* kojeg su međusobno podijelile vraćajući se s obilježavanja Jubilarne godine u Mostaru i Sarajevu. Jedna je sestra posvjedočila ovako: „Nas trinaest u autobusu pod dojmom proživljenoga. Nikome se ne spava, ne osjeća se umor. Osjeća se želja da se progovori o onom što smo doživjeli. Ali zanimljivo, ne razgovaramo o tome kako nam je bilo lijepo, ni o drugima, ni kako smo pjevale. Razgovaramo o sebi, o našem odnosu jedne prema drugoj. Priznajemo da nam se i nije svaki put išlo na probe pjevanja, da smo bile grintave što druge ne bi došle. Imale smo potrebu tražiti oproštenje i jedna drugoj oprostiti ono što nije bilo dobro. Od početka Jubilarne godine na poseban način vježbamo, prepiremo se, bunimo i opet pjevamo. Pomiclih, zar nam je trebalo otići tako daleko da bismo mogle ovako razgovarati, biti to što jesmo? Nije li to plod milosne godine oprosta?“

Jubilarna godina je bogatstvo iz kojega ćemo crpiti snagu za budućnost samo s jednom željom, da Bog uvijek bude s nama kako bismo ga mogle hvaliti, slaviti i zahvaljivati mu.

s. Karolina Bašić

Splitska provincija - Misija u DR Kongu

U ovom dijelu svijeta, za nas je vrlo značajna Lukananda - mjesto molitve, praštanja, mira. Veliko proštenište. Mjesto gdje je Krist došao kao prosjak ... a postao Kralj.

Naime, jedan je misionar, naravno bijelac, godine 1906. došao s dalekog juga, potražio poglavara sela i pitao ga gdje može prenoći. U svojoj dobrohotnosti poglavica mu dade jedan brežuljak, jer u znak poštovanja svaki šef ima svoj brežuljak. To je tradicija. Brežuljak se zove Lukananda.

Zahvalio bijelac svom dobrotvoru, pregledao brežuljak, uspeo se, zasadio križ Kristov i rekao: „Ti kojemu služim, zbog koga sam došao ovamo, Tebe donio, Ti sada kraljuj...“ Bio

je to njegov testament, želja, njegov san. Sanjao je da će tu nastati Crkva, da će njegov grob biti kamen temeljac Crkve u Kivu.

Poslije dva mjeseca misionar je preminuo. A bio je mlad, tek dvije godine od mlade mise. Pokosila ga teška tropска bolest za koju tada nije bilo lijeka. Za ovo podneblje ovdje je početak kršćanstva, tu su nastale prve župe, biskupije, nadbiskupija. Kad se slavila stogodišnjica kršćanstva, sagrađeno je Svetište.

Nakon otvaranja Jubilarne godine Družbe, uoči svetkovine Krista Kralja, nas 49 hodočastile smo na brežuljak u Lukanandu, uzele dan molitve, zahvale Gospodinu za sve dobro udijeljeno nama, Družbi i svakoj sestri kroz našu povijest. Svaka je od nas nešto ugradila u to zbivanje, sve smo mi Družba...i ona je u svima nama. Neke smo prošle 30, 40 ili više kilometara. Sestrice kiša nas je pratila cijelim putem ali nije umanjila naš žar, našu odluku. Kako je lijepo naći se zajedno u molitvi, na predavanju, slaviti sakrament pomirenja i euharistiju te zadobiti potpuni oprost. Bilo je doista dirljivo i sve smo bile zahvalne Gospodaru života, Kralju koji nas poziva, hrani, nadahnjuje.

Nismo sagradile šatore ali smo se s obnovljenim snagama vratile u svoje zajednice, hvaleći Krista Kralja i moleći ga da i dalje vodi i štiti našu Družbu i sve sestre.

s. Mirabilis Višić

Tršćanska provincija

Proslava Jubilarne godine Družbe dar je koji nam, zahvaljujući potpunom oprostu, pomaže da živimo čvrsto našu međusobnu povezanost.

Želimo podijeliti neka osobna iskustva naših sestara:

„Crpeći redovito iz ovog izvora, prikazujem primljene milosti za različite nakane osobito za meni bliske osobe, za žive i pokojne.“

„Godinu jubileja živim s toliko radosti i zanosa kao novi novicijat. Ovo je vrijeme za mene vrijeme velikih milosti. Svoju vjeru, nadu i ljubav prema Isusu obnavljam i oživotvorujem s velikom ozbiljnošću. Trudim se unositi mir i ljubav Kristovu među sestre s kojima živim. Sakrament pomirenja i potpuni oprost za mene su nova prilika da počнем ispočetka i snažan poticaj da u ovoj godini milosti po primjeru Majke Margarite i ja postanem ustrajnija u dobru, milosrdnija, suosjećajnija i strpljivija prema sestrama. Jubilarni oprost kušam i osjećam kao neizmjernu ljubav Božju, kao milosrđe i praštanje. Spoznaja da me Isus prihvata ovakvu kakva jesam, da mi oprašta, strpljiv je i podnosi moje siromaštvo, pomaže mi da i ja bolje podnosim sestru i prihvatom je kao Božji dar. Oprštajući sestri doživljavam nutarnju slobodu koja me ujedinjuje sa zajednicom i pomaže mi osjetiti istinsko sestrinstvo. U isto vrijeme, shvaćam da je naš zajednički život jedno veliko bogatstvo. Geslo Jubilarne godine, *Hvalite Gospodina, zahvaljujte i služite Njemu u poniznosti*, sjedinjujem s jutarnjom molitvom. Tako razmišljam o našem međusobnom zajedništvu i produbljujem svijest pripadnosti Družbi. To je moj izraz zahvalnosti za redovnički poziv i molitva za poniznost srca. Geslo Jubilarne godine mi je otvorilo novi pogled na našu zajednicu, provinciju i cijelu Družbu. Sa zahvalnošću se sjećam pokojnih sestara koje su nam ostavile primjer kako slijediti Isusa

hrabro i s radošću. Za moj osobni život, Jubilarna godina je veliki izazov i poziv da jasnije usmjerim svoj pogled na Boga koji me zove: Dođi i slijedi me!“

„U srcu mi je uvijek prisutan dar koji nam je darovao papa Franjo: milost potpunog oprosta koji možemo dobiti u svim našim kapelama. Osjećam radost što taj dar mogu iskoristiti na najbolji način, ali također i strah da bi zbog ljudske nemarnosti ova godina mogla proći uzalud. Zato se svjesno trudim crpiti milosti Jubilarne godine. U našoj zajednici slavimo sakrament pomirenja svaka tri tjedna i stoga se, jedan tjedan prije i jedan tjedan poslije, žarko molim Gospodinu da iz dana u dan usmjerava moje srce, moj odnos, moje obraćenje na pravi put. Zajedništvo je vrlo važno za moj redovnički život; htjela bih produbiti svoj odnos sa sestrama u međusobnom prihvatanju i praštanju. Imam osjećaj da su plodovi Jubilarne godine već prepoznatljivi.“

„U ovoj Jubilarnoj godini darovane su mi brojne milosti, ali također imam puno borbe, kušnje i trpljenja. Svi jest da je tomu tako još više me povezuje s Bogom. Razmatrajući Riječ Božju posebno otkrivam Njegovu veliku dobrotu i milosrđe koje mi daju snagu da mogu oprostiti sestri, prihvatići je, moliti za nju i utjecati se Isusu da je blagoslovi. Volim zajednicu, zato se trudim da razdori između sestara budu manji. Godinu jubileja živim kao hvalu i zahvalu dobrom i svemogućem Bogu za sve dobro i za sve milosti primljene tijekom povijesti naše Družbe.“

„Zadivljuje me činjenica da nam je papa dao mogućnost potpunog oprosta. Odlučila sam da će svaki dan ovaj oprost prikazati za pokojne. U ovoj godini osjećam blizinu naše utemeljiteljice Majke Margarite. Zahvalna sam Bogu za brojne duhovne darove Jubilarne godine ali, jednako tako, i za Nagradu Nadja Magajna koja je dodijeljena s. Gabrijeli Koncilija i sestrama na tršćanskom području. Ovo priznanje potvrđuje dragocjenost njihove prisutnosti i predanosti u služenju potrebitima i siromasima duhom. U tome vidim dokaz Božje dobrohotnosti prema nama u ovoj milosnoj godini. Bogu hvala!“

„Potpuni oprost prikazujem za pokojne i za sve potrebne koji se preporučuju u moje molitve.“

I ostale sestre su isto tako sretne i zahvalne za veliku milost koju nam je dao papa Franjo, dar potpunog oprosta. Svjesne su da je potrebno uranjati dublje u molitvu i osobnim obraćenjem davati svjedočanstvo.

s. Andreja Kete

Lemontska provincija

Za nas u Sjevernoameričkoj provinciji i za našu lokalnu crkvu dar potpunog oprosta u našim kapelama snažan je poziv na put trajnog obraćenja u ovo vrijeme i na ovomu mjestu. Dok kušamo potpuni oprost tijekom godine naše 150. obljetnice, osjećamo poziv na jačanje naše zauzetosti u širenju Kristova Kraljevstva kroz prisutnost i apostolat zajednice u našom kulturi i društvu.

Jedan detalj važan u traženju oprosta je „biti slobodni od svake vezanosti za grijeh“. Crkva preporuča „da se prijateljstvo s Bogom obnavlja iskrenim obraćenjem pamet i da se ispravi uvreda nanesena njegovoj mudrosti i dobroti... da sva osobna i društvena dobra... budu

u potpunosti reintegrirana... uz dobrovoljnu zadovoljštinu... kroz koju odsijevaju svetost i sjaj slave Božje“ (Pavao VI, Nauk o oprostima, 1967, br. 3). „Crkva stoga također poziva svu svoju djecu da u potpunosti procjene i razmisle o tome koliko je korištenje oprosta korisno za život pojedinaca i cijelog kršćanskog društva.“ (br. 9)

Razmišljajući o ovom izazovu kvalitetnog korištenja povlastice oprosta, uviđamo kako nas svakodnevne borbe s kojima se susrećemo usmjeravaju u životu. Unutar i izvan zajednice doživljavamo poniženja, nepravdu, pogrešnu prosudbu, poteškoće koje zatvaraju naša srca pred nježnom Božjom ljubavlji i udaljuju nas od poziva da oprostimo našoj braći i sestrama „sedamdeset puta sedam“ (Mt 18, 22). U takvim situacijama teško je zadržati mir u srcu, ljubiti one koji su nas odbacili, nadići patnju kada su nas drugi povrijedili, preispitati vlastitu krivnju ili se radovati uspjehu drugoga onda kad se možda osjećamo manje cijenjeni.

Ipak, ispunjeni Božjom milosrdnom nježnošću, koju smo primili kroz potpuni oprost ili neko drugo duhovno iskustvo, osluškujemo da smo pozvani stvarati mir, voljeti osobito one koje je teško voljeti, zaboraviti rane prošlosti i dopustiti Bogu da ozdravi naša srca. To postaje temelj za izgradnju Kraljevstva Božjega kao mjesta pomirenja i milosti u kojem se objavljuje sjaj Božje slave.

U tihoj molitvi dopuštamo da se milost udomi u srcima nas sestara, pridruženih članova i laika koji dolaze u naše kapele da bi primili oprost. To nam pomaže da se formiramo kao franjevke koje nose duh Majke Margarite, svjesne da posjedujemo dar pomirenja za dobrobit ljudi našeg društva. Zahvaljujući toj milosti, možemo dodirnuti druge ljubavlju i milosrđem Božjim kroz našu molitvu, naš primjer i naše služenje djeci, mladima i odraslima koji dolaze k nama na put obraćenja, pomirenja i obnove.

Sve nas to ohrabruje da se možemo oprijeti mnogim čimbenicima koji se suprotstavljaju svima koji žele živjeti evanđelje. U američkim društvima često eskalira nasilje umjesto rasprave, mržnja je prihvatljivija od dobrodošlice, retorika podjele dominira nad jedinstvom, kritika prevladava nad pohvalama, nepovjerenje je zaštita od zlostavljanja, zemlja je unačažena i život se ne smatra svetim ni prije ni poslije rođenja. Božji narod trpi... potrebni su oprost i pomirenje.

U duhu oprosta tražimo Božje milosrđe za naše mane i nedostatke da bismo samima sebi i drugima još jednom dali priliku za obraćenje i prihvatanje Božje milosti koja će držati doista živim darovani oprost i ljubav Božju u našem životu.

s. Therese Ann Quigney

Mostarska provincija

Sveti je Franjo 1216. izmolio od pape Honorija III. povlasticu oprosta svima onima koji pohode crkvicu Marije Andeoske – Porcijunkulu. Tako je posjet „običnoj“ crkvici mogao zamijeniti dugotrajno i opasno hodočašće u Jeruzalem. Potom se potpuni oprost mogao dobiti pohodom kojоj od franjevačkih crkava. U naše je doba hodočasnički put sve kraći. Tijekom izvanrednog Jubileja milosrđa cijelu nam godinu širom bjehu otvorena mnoga Vrata milosrđa. A tijekom Godine jubileja Družbe ta su vrata milosrđa tako blizu. Došla su

pod krov svake naše kuće, gotovo svakog mjesa gdje djeluju naše sestre. Očeve se milosrđe približilo nama kako bi se po nama *balzam milosrđa proširio do svih, i vjernika i onih koji su udaljeni od vjere* (MV, 5).

Svjesne ovoga blaga i povlastice, mnoge su sestre tijekom Svetе godine intenzivno živjele ovaj jubilej. Kojima je to bilo moguće, svakodnevno su odlazile do župne crkve kako bi prošle kroz vrata milosrđa i dušama u čistilištu otvarale vrata raja. Ove godine ne možemo pratiti njihov hodočasnički put. Ali da zahvaćaju iz ovoga izvora potvrđile su mi kad sam, zbog potreba ovoga priloga, pitala sestre iz raznih zajednica Provincije o značenju i prakticiranju oprosta. Uglavnom su odgovarale da svakodnevno ili što češće obavljaju propisane uvjete za dobivanje oprosta. Potiču i podsjećaju jedna drugu, zajedno mole propisane molitve, gdje je to moguće govore drugim vjernicima, poneke su napravile plan za cijelu godinu...

Sestra: Svaki dan tražim Božju milost i molim za duše pokojnih sestara Družbe kojih se spominjemo dotičnoga dana. Imam dosta godina i u životu sam bila s mnogo sestara na raznim podružnicama Provincije. Puno ih se preselilo u vječnost. I dok ih nosim u sjećanju, svednevice za njih molim oproste što nam ih nudi majka Crkva. Svjesna da sam za neke pokojne sestre, zbog zaborava ili nemara, propustila moliti, i za njih sad molim. I vjerujem u zagovorne molitve naših pokojnika. Kako god sam u *Godini milosrđa* svakodnevno prolazila kroz Vrata milosrđa župne crkve i molila za pokojne sestre Družbe i drugu svoju pokojnu braću i sestre, tako i u Godini jubileja Družbe u našoj kućnoj kapeli zajedno sa svojim sestrama iz dubine srca vapijem Gospodinu...

Novakinja: U duhu radosnog slavlja 150. obljetnice osnutka naše Družbe, osjećamo poseban pogled Božjeg Lica i Njegovu blizinu. Kada sam doznala za povlasticu potpunog oprosta u Godini jubileja Družbe, prisjećajući se Jubilarne godine milosrđa, postala mi je očitija posebnost ove godine. Povlastica potpunog oprosta potiče me da dublje razmišljam o svojoj vjeri u Božje milosrđe, da promatram sv. Franju i njegovu vjeru u Očevu rasipnu ljubav. Potrebna je svijest o Božjoj darežljivosti. Možda ne možemo pozvati cijeli svijet da dođe u naše kapele, ali našim svakodnevnim molitvama i s vjerom utemeljenoj na osobnom iskustvu Božjega milosrđa možemo izbavljati duše iz čistilišta. Raduje me što je ove godine svaka naša kapela Porcijunkula. Pa tako i ono srce koje ne može doći u Porcijunkulu, možda ga put dovede kod Školskih sestara franjevaka Krista Kralja.

Vjernica: Prije sam povremeno navraćala u kapelicu klanjanja kod časnih sestara u Franjevačkoj. S obzirom na to da sam radila i zbog obveza u obitelji, ponekad mi je to bilo nemoguće. Od trenutka kad sam doznala za mogućnost postizanja potpunog oprosta, gotovo svakodnevno dolazim u kapelicu moliti oprost za pokojne ali i za svoju dušu da je Bog očisti i oslobođa od posljedica grijeha. Otkad sam ponovno u blagoslovljenom stanju, prestala sam raditi pa mi je zbog toga lakše doći, bilo na sv. misu, bilo u neko drugo vrijeme kad se mogu posvetiti molitvi i klanjanju Isusu i učiniti ovo duhovno djelo milosrđa. Ponekad mi se u ovom malom hodočašću pridruži i moj suprug.

U tvojoj je moći, kaže Isus sv. Faustini, *donijeti im olakšanje. Uzmi iz blaga moje Crkve sve oproste i prikazuj za njih* (za duše u čistilištu)... Prolazeći kroz „sveta vrata“ naših kapelica, dopustimo da nas zagrli Božje milosrđe, da i same budemo milosrdne poput Oca i kako bi se po nama *balzam milosrđa proširio do svih, do krajnjih granica Božje ljubavi.*

s. Magdalena Šarić

Argentinsko-urugvajska provincija

Zajednica sv. Izabele, Formosa

U Jubilarnoj godini naše Družbe imale smo od 18. do 21. veljače 2019. duhovne vježbe koje je predvodio o. Carlitos Hermosa. Posebno su organizirane za starije i bolesne sestre, a sudjelovale su sestre iz tri zajednice iz okolice Formose. Voditelj je izlagao s velikom jasnoćom i zanimljivom dinamikom: izmjenjivao je molitve, pjesme, primjere iz svakodnevnoga života, molitve iscjeljenja i vrijeme za promišljanje i osobnu molitvu. Svakoga dana svećenik je imao nagovore koje je temeljio na Svetom Pismu, porukama pape Franje i konkretnim primjerima iz duhovnosti svetaca. Posljednjeg dana duhovnih vježba posvetile smo vrijeme sakramentu pomirenja i bolesničkoga pomazanja, te klanjanju Presvetom Oltarskom Sakramantu. Sve su sestre završile duhovne vježbe s velikim zanosom i radošću, zahvalna srca Bogu za sve primljene milosti.

Zajednica sv. Klare, Laishi

Još od prošle godine s učiteljima smo radile na temu oprosta: malo po malo objasnile smo im veliki dar koji ima naša redovnička obitelj. Na početku ove školske godine to smo učinile s roditeljima i učenicima. Održana je izložba fotografija i koja je imala za cilj tumačenje našega jubilejskog loga. Kao zajednica odlučile smo na poseban način moliti za bolesne i starije osobe koje ćemo posjetiti u njihovim domovima: dok ih jedna sestra posjećuje, druge sestre će moliti.

Zajednica sv. Terezije, Las Lomitas

Milost oprosta u zajednici nastojimo živjeti u potpunosti, bilo u euharistiji, bilo u molitvi i sakramentu pomirenja. Isto iskustvo nastojimo živjeti u školi i u župi. U našoj kapeli imamo razne molitvene trenutke, kao što je molitva krunice, sestre pripremaju kratka izlaganja o životu i duhovnosti Majke Margarite, upoznaju vjernike s mogućnošću primanja potpunog oprosta i mole zajedno s njima. Ove godine s učenicima viših razreda pripremamo misijske aktivnosti, dok s nastavnicima organiziramo različita hodočašća u marijanska svetišta. Živimo 150. obljetnicu Družbe s neizmjernom radošću i zahvalnošću.

Zajednica sv. Ruže Viterbske, San Lorenzo

Svaki dan prije Euharistije sestre, zajedno s vjernicima koji sudjeluju na misi u našoj kapeli, prikazuju nakane i molitve za primanje milosti potpunog oprosta. Na početku godine s. Basilisa Alvarenga pripremila je katehezu na ovu temu kako bi se taj Božji dar ispravno razumio i živio s pravom pobožnosti. Prepoznajemo plodove oprosta ne samo u nama samima nego također i u ljudima koji zauzeto i s radošću češće pristupaju sakramentu pomirenja i euharistije.

s. Angélica Medina

Bosansko-hrvatska provincija

Godinu Jubileja u mnogim našim zajednicama obilježit će između ostalog posebne svete pobožnosti kojima je prije svega svrha da se ojača vjera, nada i ljubav sestara i drugih pobožnih vjernika koji su s njima na bilo koji vjerski način povezani. Potpuni oprost, udijeljen Družbi za jubilarnu godinu po nalogu svetog oca Franje, milosni je dar i iznimna prilika za oživljavanje dubokog iskustva milosrdne Božje ljubavi koja nas želi očistiti, izmiriti, liječiti i činiti da rastemo u njegovoj milosti.

Na početku godine bilo je puno prijedloga načina organiziranja obnova i susreta za primanje potpunog oprosta za sestre i vjernike. S vremenom se krenulo u zbilju življenja milosnog dara i proces svakidašnjeg i trajnoga praštanja i pomirenja, iz kojih smo pozvane svjedočiti i raspirivati milosni poziv Božji: „Budite jedni drugima dobrostivi, milosrdni; praštajte jedni drugima kao što i Bog u Kristu nama oprosti“ (Ef 4,32).

U tom duhu i s tim nakanama u zajednicama naše Provincije zamjećujemo sveti nemir, nemir koji nas želi povući iz uhodanosti i predodžbi da se ništa i nitko ne može promijeniti, da su praštanje i pomirenje samo tehnički izrazi koji nemaju mjesta u našim zajednicama. Iz ustajalosti pokreću nas duhovne obnove i primanje potpunog oprosta koje smo organizirale za sestre i vjernike laike, posebno u svetom korizmenom vremenu. Na ovo izlaženje ili dolaženje k sebi na poseban način potiču nas vjernici laici koji su rado i s odusevljenjem prihvatali poziv na duhovnu obnovu i mogućnost primanja potpunog oprosta u našim samostanskim kapelama.

Tijekom održanih susreta do izražaja je došla živa svijest da je povezanost i bratsko/sestrinsko zajedništvo samo odraz naše povezanosti s Bogom. Do izražaja je također došlo bogatstvo razlicitosti: vjernici laici među kojima su članovi zborova, vijećnici u župama, framaši i drugi mladi, radnici, umirovljenici, članovi raznih molitvenih pokreta, zatim sestre drugih družbi, sestre u međuprovincijskim susretima, sestre Lemontske provincije u molitvenoj povezanosti i naravno sestre u zajednici. Svjedočeći i dijeleći milosna iskustva svi naglašavaju da bi bilo doista šteta da se obnova i dar primanja oprosta nije dogodio.

Umijeće je života u molitvi i pristupanju sakramentu pomirenja svakodnevno se oslobođati suvišnog kamenja koje nepotrebno vučemo kroz život. Upravo poziv na oprštanje i prihvatanje prošlosti donijet će nutarnji mir i blagostanje, a samim tim i blagostanje u zajednici, obitelji, na radnom mjestu... Iako su rane često duboke i praštanje proces kojem se moramo otvoriti, sestre su duhovne obnove u zajednicama doživjele kao milosno vrijeme koje potiče na liječenje rana zadobivenih tijekom života, rana koje još nisu zaci-jelile i iz kojih nastaju problemi koji guše duh radosti unutar zajednice. Pozvane osobno i kao zajednica doživjele smo potrebu zahvalnosti Bogu za sva dobročinstva kojim nas neprestano obasiplje, ali i za snagu da možemo oprostiti kako bi zajedništvo bilo što jače i zajednički život ljepši.

Jedna je sestra kazala: „Iskustvo milosti oprosta bilo mi je veličanstveno jer sam se ispovjedila te sama svijest da mogu svetu misu i oprost namijeniti za neku osobu za mene je veliko. Osjećam ovu kapelu u kući kao da je drugačija“.

U drugoj jednoj zajednici jedna sestra reče: „Treba nam ova Jubilarna godina i doživljavam je kao milosrđe i nastojanje da svoju dušu čistim od svih ogovaranja, malodušnosti,

ropstva, ovisnosti o manama i osudama drugih. Treba nam ova Jubilarna godina da se ne usidrim u loše navike, grube riječi, zlo oko, svadljivost. Treba nam ova Jubilarna godina da svjedočim milosrđe sestri, ostavljajući predrasude i negativne slike o drugima. Treba nam ova Jubilarna godina da se maknem od samodopadnosti i služenja sebi. Treba nam ova Jubilarna godina da prestanem sa svakodnevnim osudama i pogledima koji tumače druge po mom nahođenju. Treba nam ova Jubilarna godina da tražim u Božjoj riječi pravilo odnosa. Treba nam ova Jubilarna godina da oprost živim i svjedočim, da umanjujem svoju oholost, zlovolju, da ne budem zlopamtilo. Treba nam ova Jubilarna godina oprosta da živim od memorije čišćenja, kako osobne tako i one u zajednici. Treba nam ova Jubilarna godina da sve rane proistekle iz pojedinih razdoblja moga života osvijestim da mi Bog želi oprostiti i prašta. Treba nam ova Jubilarna godina da obnovim vlastiti put s Gospodinom i njegov savez skopljen sa mnom u krštenju i redovničkim zavjetima.“

s. Ljubica Stjepanović

Austrijska provincija

Pomirenje i oprost su prije svega otkrivanje ljubavi i milosrđa Božjega prema nama samima, prema našim sestrama – osobito onima s kojima živimo, i također prema osobama s kojima surađujemo.

U našoj Provinciji smo jako zahvalne za ovaj poseban dar mogućnosti primanja potpunog oprosta. Crpimo iz njega, bilo osobno bilo kao zajednica, i prikazujemo ga za pokojne sestre, za rodbinu i za sebe. Molimo također i za našu Družbu, za zvanja, za međusobni oprost, za biskupiju...

Trudimo se svjesnije gledati pozitivne strane sestre i bližnjeg i ne dopustiti da nas vode predrasude. To nam daje mogućnost da se molimo za susestre, za mlade koji su nam povjereni, za bolesne i susjede jer se ljubav i milosrđe Božje obnavljaju među nama. Za sve ovo molimo Gospodina u svakodnevnom euharistijskom klanjanju i u noćnom klanjanju kojeg imamo jednom mjesečno.

Zahvalne smo jer u godini Jubileja naše Družbe možemo ponovno otkrivati i vrednovati dar potpunog oprosta. To nam pomaže da naši međusobni razgovori budu dublji, učvršćuje naše međusobno povjerenje i otvara nam otajstvo neizmjerno dobro, milosrđa i velike ljubavi Božje. Štoviše, potiče nas da se još svjesnije raspoložimo za primanje velikih milosti koje nam Bog priprema i koje bismo inače mogle propustiti u našoj zaokupljenosti poslovima i svakodnevnim brigama.

Jedan vjernik, koji ponekad dolazi moliti u našu kapelu, rekao nam je da je vrlo sretan zbog mogućnosti primanja potpunog oprosta. To ga podsjeća da ni oprištanjem vremenitih posljedica grijeha nije njegova zasluga, nego neizmjerni milosni dar. Kako bi inače moglo isповijedanje vjere, iako iskreno, uz molitvu Očenaša, Zdravomarije i Slava Ocu, brisati vremenite posljedice grijeha bez velikog Božjeg milosrđa? Potpuni oprost mu daje spoznati kako je cijeli naš život samo dašak Isusova neizmjernog milosrđa.

Nažalost, također i u našim zajednicama, potpuni oprost nekim nije sasvim jasan. Vjernici općenito sve manje pristupaju sakramentu pomirenja i traže potpuni oprost. Potrebno ih je ponovno otkriti.

Na kraju donosim svjedočanstvo sestre:

„Zahvalna sam majci koja mi je u djelatnosti objasnila što je potpuni oprost i kako je veliko milosrđe Boga koji svojom ljubavlju briše iz naših duša ne samo grijeha, nego i posljedice grijeha. Da bih bolje razumjela objasnila mi je to primjerom brata koji je uvrijedio majku svojim neposluhom i neprikladnim riječima. Nakon sakramenta pomirenja on je na svaki način pokušavao ispraviti svoje pogreške tako što je bio ljubazan, dobar, pažljiv... Donosio je drva u kuhinju, ujutro je ustajao čim ga je majka probudila, donio joj je lijepi buketić đurđica koje su cvjetale u blizini šume... Radosna sam da nam je na 150. obljetnici naše Družbe dana ova mogućnost i oprost prikazujem za sebe, za obitelj i pokojne sestre, za Provinciju i Družbu.“

s. Andrea Starz

Paragvajska provincija

Provincija Uznesenja Blažene Djevice Marije tijekom proslave jubilarne 150. obljetnice utemeljenja Družbe organizirala je različite susrete u obrazovnim ustanovama i zajednicama, s ljudima s kojima dijeli vjeru, život i poslanje, kako bi velika milost potpunog oprosta urodila plodom za što veći broj ljudi.

U župama u kojima sestre apostolski djeluju objavljeno je pismo Svetog Oca koji Družbi udjeljuje milost potpunog oprosta, a istodobno je vjernicima upućen poziv da posjete sestrinske kapele i prime ovu milost. Zajednice su otvorile kapele za euharistijsko slavlje s vjernicima prateći ih u molitvi za primanje oprosta. U mjestima gdje nije bilo moguće slaviti Euharistiju sestre su se s vjernicima okupile na molitvu krunice i odgovarajuće molitve s nakanom primanja milosti oprosta.

U školama smo organizirali susrete kao pripremu za sakrament pomirenja, kako za učenike tako i za nastavnike i roditelje. Učenici iz svih skupina i dobi u svojim su odgojnim zajednicama pristupali sakramentu pokore.

U nedjelju 10. ožujka u euharistijskom slavlju koje je predvodio fra Hernán Egusquiza, TOR, prisjetili smo se pokojnih sestara Provincije moleći u zajedništvu s njima za milost potpunog oprosta u Jubilarnoj godini.

Kao što svake godine u korizmenom vremenu franjevačka obitelj u Paragvaju organizira *Dan pokore*, tako su u nedjelju 17. ožujka u našoj zajednici Svete Obitelji svi članovi franjevačkog reda, redovnici, redovnice i članovi svjetovnog reda imali prigodu primiti milost oprosta.

s. Evanilda Ramírez Cabrera

Rimska regija

Zajednice Rimske regije trude se živjeti i činiti da i drugi žive milosti Jubilarne godine u svoj punini.

Zavod Srca Isusova na Farnesini u prvom tjednu travnja organizirao je za obitelji, učenike i nastavnike trodnevnicu osobne ili zajedničke molitve u kapeli, mogućnost sakramenta pomirenja, a zatim završno euharistijsko slavlje. Slične inicijative imale su i druge zajednice Regije.

U nastavku donosimo iskustvo jedne od obitelji, Raffaelle i Roberta Gambonia s njihovom djecom, koji su bili uključeni u ovaj duhovni program naše zajednice.

„Povodom dvjestote obljetnice rođenja Majke Margarite Pucher, utemeljiteljice Družbe školskih sestara franjevaka Krista Kralja i 150. obljetnice od utemeljenja, kao obitelj dobili smo poseban poziv od dviju dragih sestara ove Družbe koje su nam jedne večeri, nekoliko dana prije Božića 2018., darovale doista poseban trenutak: pohod njihovoj kapeli Svetoga Križa i molitvu zajedno s njima. Mi i naša djeca Maria Gioia, Maria Luce i Emanuele Maria imali smo prigodu crpiti iz milosnog izvora bogatog milosrđem i ljubavlju.

Ujedinili smo se u molitvi krunice razmišljajući zajedno o otajstvima, motreći Raspetoga i Mariju podno križa, te moleći propisane molitve za dobivanje potpunog oprosta. Koja ljepota! Naša su srca složno kucala ujedinjena božanskom ljubavlju koja nas čini istinskom braćom i sestrama u Kristu.

Osjetili smo da nas Bog uzima za ruku i vodi, čuvajući nas kao dojenčad u majčinom naoručju, dok su u srcu odzvanjale one slatke riječi: *Ne boj se! Ja sam s tobom!*

To su milosti koje nam Isus daje kao svakodnevnu snagu našemu duhovnom hodu, darijući cijelom svijetu istinsku radost.”

s. Maristella Palac

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova
školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9
Tel.: 021/ 319-805
Faks: 021/ 319-358

E-mail:

ssf.odjeci@gmail.com
skolske-sestre-franjevke@st.ht.hr

web:

skolske-sestre-franjevke.hr

Odgovara:

s. Andrea Nazlić

Uredništvo:

s. Karolina Bašić
s. Diana Dolić
s. Natanaela Radinović
s. Mirjana Puljiz

Naslovница:

s. Karolina Bašić

Oblikovanje:

Silvio Družetić

Tisk:

Jafra-print d.o.o.

